

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	na dom dostavljen:	na dom dostavljen:	na dom dostavljen:
celo leto naprej . . . . . K 24—	celo leto naprej . . . . . K 22—	celo leto naprej . . . . . K 22—	celo leto naprej . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—	pol leta . . . . . 11—	pol leta . . . . . 11—
četrt leta . . . . . 6—	četrt leta 5-50	četrt leta 5-50	četrt leta 5-50
na mesec . . . . . 2—	na mesec 1-90	na mesec 1-90	na mesec 1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkaša vask dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i t d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpsolavne naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . . . K 25—	celo leto naprej . . . . . K 33—
pol leta . . . . . 13—	za Ameriko in vse druge dežele . . . . . K 35—
četrt leta 6-50	
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Dogodki na Balkanu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 31. januarja. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča:
Veliki glavni stan dne 31. januarja.

Balkansko bojišče.

Položaj je neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO O POLOŽAJU SRBSKE ARMADE.

28. januarja. Položaj srbske armade. Umikanje srbskih kontingentov, ki so ostali v Albaniji, se vrši v dobrem redu in brez posebnega incidenta. Umikanje je posebno pospešeno vsled ugodnega vremena in pa ker je posebnih angleških oddelkov napravil čez glavne reke mostove. Ob cestah, po katerih se umikajo srbske čete, so bile pripravljene skladišča z živili. Topove, municije, vozove in municije, ki so jo pustili Srbi v Sv. Ivanu Medunskem, so spravile francoske ladje v Brindisi. Vkrčevanje srbskih čet se v redu nadaljuje. Avstrijske predstraže se bližajo Sv. Ivanu.

V orijentu je položaj že mesec dni nespremenjen. En bolgarski oddelek ima zasedeno Dibro, ena rezervna brigada se nahaja v Strugi ob Ohridskem jezeru.

POROČILA ČRNOGORSKIH GENERALNIH KONZULOV.

Vojni poročevalski stan javlja: Poročila, s katerimi zalagajo črnogorski generalni konzul v Rimu, v Parizu in v Londonu med razoroženjem Črne gore četverozvezne liste, ostanejo za vedno kulturni dokumenti za sedanjo svetovno vojno. Treba je bilo več odločnih popravkov našega armadnega vodstva, da se je javnosti primerno pojasnila posebnost uradnega poročanja kraljevskih črnogorskih generalnih konzulov. Sicer pa dokazuje poročilo generalnega konzula v Rimu z dne 27. januarja zadostno, da ga tudi naša najnatančnejša pojasnila ne spravijo iz ravnotežja in čez vse meje je smelo, da pravi ta funkcionar, da je vsled avstro - ogrske blokade Črne gore,

nemogoče, dobiti o položaju v deželi druga poročila, kakor iz avstrijskega in ogrskega vira. »Katerih majhna zanesljivost je znana«. Če je samo blokada po avstro - ogrskem brodogradu kriva, da ni zveze med Črno goro in njej prijateljskimi državami, zakaj pa ne pridejo italijanska, francoska in angleška brodogradna na pomoč prijatelju v sili? Kje ostaja slavna pomorska veljava Italije v »mare nostrum«. Gospod črnogorski generalni konzul ni postopal nežnočutno, ko je Italijane spominjal na te stvari. Samo ob sebi se razume, da visoki funkcionar kar naravnost prekora možnost pismenega dogovora o razoroženju med avstro - ogrskimi in črnogorskimi pooblaščenici. Žal, da je bilo ravno tisti dan, ko je gosp. generalni konzul obelodanil to trditve, razglašeno na Dunaju in v Budimpešti besedilo o kapitulaciji črnogorske armade. Ali se je morda pooblaščenec kralja Nikite s svojim zamislim o položaju naposled je zmislil? Za avstrijske in ogrske kroge bo zelo zanimivo, izvedeti, da stoji ta baže general Janko Vukotić in princ Mirko na čelu proti nam vojskujočih se črnogorskih in srbskih čet. Kje je general Vukotić, tega nismo vedeli; visok oficir s tem imenom je sprejel naše čete v Nikšiću. Tudi kje se je proti nam bojeval, nam ni znano. Gotovo je le to, da niso naše divizije v Črni gori od 15. januarja oddale nobenega strela. Kar se tiče princa Mirka, je treba, naj si je pri tem žal ugovarjati gosp. generalnemu konzulu, pribiti, da stanuje mirno v kraljevski vili Kruševac pri Podgorici in se je opetovano kot dobrodošel gost udeležil skromnih obedov našega višjega poveljstva. Če se vse skupaj vzame, se gosp. generalnemu konzulu res ne more priznati z izveštem, da je celokupna črnogorska armada izločena iz vrst naših nasprotnikov, izvzemši najvišjega vojnega gospoda kralja Nikole, ki je z nekaterimi oficirji v zadnjem trenutku pobegnil.

Pogajanja s kraljem Nikito.

»Novoje Vremja« trdi, da so se že leta 1913. vršila med kraljem Nikito in avstrijskim ministrstvom po-

gajanja, da bi Črna gora odstopila Lovčen, v zameno pa dobila Skader, Srbska, italijanska in ruska vlada pa so o teh pogajanjih izvedele in Rusija je Črno goro prisilila, da jih je takoj opustila.

Demisija črnogorske vlade.

Milanski listi poročajo, da namestnik črnogorske vlade, ki se nahaja v Lyonu, demisionirati.

Črna črnogorska obala blokirana.

Rimski črnogorski konzulat naznanja, da v bodoče ni pričakovati iz Črne gore nobenih vestí več, ker je Avstro-Ogrska blokirala celo črnogorsko obalo do izliva Drina in do Lješa.

Italijanska ekspedicija v Albanijo.

»Frankfurter Zeitung« poroča: Iz Valone so došla poročila, da je došla tja nova italijanska infanterijska divizija z več težkimi baterijami. Italijani baže nadaljujejo svoj pohod v srednjo Albanijo.

Novi italijanski vrhovni poveljnik v Albaniji.

Lugano, 31. januarja. Vrhovni poveljnik albanskega ekspedicijskega zbora je general Botazzi.

Na zvestobo Esadpaše se zanašajo.

Milanski dopisnik »Daily Telegraph« poroča, da je javno mnenje v Italiji radi položaja v Albaniji jako vznemirjeno. Vladni listi pripravljajo javnost na to, da se opusti Drač, nasproti temu pa se zanašajo Italijani na zvestobo Esadpaše. — »Matin« poroča iz Rima: »Brezdvemno so se Italijani združili z Esadpašo, da bi zadržavali sovražnika z utrdbo Valone in drugih točk južne Albanije.

»Petit Parisien« prinaša pogovor z Esad pašo, ki je izjavil, da je pomoč Italije došla prepozno. Položaj je strašen, ker katoliki se bore za Avstrijo, fanatizirani Mohamedanci so nezanesljivi. Izjavil pa je Esad paša, sicer s tresočim se glasom, da on pojde, če treba v smrt s četverozvezci.

Italijanske skrbi radi Albanije.

Po poročilih, ki prihajajo v Švicco, vlada v Italiji velika bojazen, kaj se zgodi v Albaniji. Na ostanke srbske armade in na nedisciplinirane čete Esad paše ni resno misliti, zra-ven se tudi ni zanašati na Esad pašo.

Kaj se torej zgodi z italijanskimi četami, ki so se izkrcale v Albaniji, ker trdno, utrjeno oporišče je samo Valona. Kake nove utrdbe napraviti, je nemogoče, ker bolgarske čete niso oddaljene daleč od Valone. V mestu pa tudi ni težke artiljerije. Pariški listi menijo glede na naglo prodiranje avstro - ogrskih čet v Albanijo, da je v interesu skupnega cilja, da Italija svoje čete odmakne iz Albanije v Solun, da bodo tam združene čete angleške, francoske in italijanske, stalno ogrožale osrednji državi. Iz Rima pa prihajajo poročila, da je italijanski vojni svet sklenil, da bodo Italijani branili Valono do zadnjega moža. Preko Lugana se poroča, da je albansko obrežno ozemlje z italijanske strani proglašeno za vojno zono.

V Draču.

»Corriere della sera« javlja iz Drača: Več aeroplanov se je pojavilo v Draču ter metalo bombe, ki so zažgale več lesenih hiš v mestu. Izven mesta se nahajajoča taborišča baže niso bila zadeta. Letalci so metali tudi letake, ki pozivljajo srbske vojake, da naj se ne dajo transportirati na nova bojišča, temveč, da naj se vrnejo v Srbijo, kjer se jim bo dobro godilo. — Vkrčevanje srbskih čet in vojnega materiala se nadaljuje. Dne 29. januarja je priselila v Drač francoska posadka iz Skadra. Francoski general Millery in Esad paša sta si ogledala vojaško taborišče pred mestom.

ANGLEŽI SO ZASEDLI TUDI KUMKALE.

Milan, 30. januarja. (Kor. urad.) »Corriere della sera« javlja: Angleži so zasedli fort Kumkale nasproti Karaburnu v Solunskem zalivu. Posameznosti o zasedenju Karaburna dokazujejo, da so aliranci postopali z grško posadko naravnost brutalno in da so ji s pretiranjem telefonske zveze celo odvzeli možnost, se sporazumeti z zbornim zapovednikom. Poveljnik trdnjave, polkovnik Lelakis, se je končno umaknil nasilju, s katerim mu je pismeno zagrozil francoski poveljnik.

Solun, 30. januarja. (Kor. urad.) Agence Havas. Aliranci so spravili grško posadko forta Karaburnu v Solun. Fort je zaseden od ententnega vojaštva. Na trdnjavi vihrajo zastave alirancev, sredi njih tudi grška zastava.

Specijalni odposlanec francoskega generalnega štaba v Solunu.

Iz Soluna javljajo: Dne 28. januarja je prispel v Solun specijalni odposlanec francoskega generalnega štaba, general Corbon. Govori se, da je prinesel važna sporočila. General Corbon je opetovano konferiral z vrhovnim poveljnikom Sarraillom.

Četverozvezne čete na Mitilenah.

Milan, 31. januarja. (Kor. urad.) »Secolo« javlja iz Aten: Na otoku Mitilene je bilo izkrcanih nadaljnjih 500 Francozov in 1000 transportnih vozov ter mnogo municije in živil.

POLOŽAJ NA GRŠKEM.

Večina grškega parlamenta proti četverozvezci.

Preko Sofije poročajo iz Aten: Grški parlament sicer ne zbora, toda med poslanci se pojavlja vedno ostrejša razpoloženje proti ententi. Gunarisova stranka, ki tvori večino sedanje zbornice, je imela te dni konferenco, v kateri je sklenila pozvati vlado, da naj zahteva takojšnjo odstranitev četverozveznih čet in se, če smatra, da je to v grškem interesu, brez odloga pridruži centralnim državam.

V Atenah vlada radi novih nasilnosti četverozveze veliko ogorčenje. Postopanje ententnih čet v trdnjavi Karaburnu je javnost tem bolj razburilo, ker so Francozi posadko v Karaburnu nalagali, da je izročitev trdnjave z grško vlado dogovorjena. Na drugi strani postaja pritisk entente vedno hujši. Pomanjkanje premoga na Grškem je tako občutno, da so plinarne v mestih ustavile obrat in da železnice še komaj združujejo promet. Navzlic vsem urgencam grške vlade pa Angleži ne pustijo v deželo dovolj premoga, izgovarjajoč se, da bi ga sicer Grška prodajala centralnim državam. Vest, da je Venizelos obtožen veleizdaje, niso resnične. Venizelos se nahaja v Solunu. Radi razžalitve kraljice Sofije pa je bil te dni v Atenah obsojen neki Venizelosov pristaš na eno leto težke ječe.

Kralj Konstantin sicer javno kaže, da simpatizira s centralnimi državami. On, kraljica Sofija in hčerke so se udeležile slavnega rojstnega dne nemškega cesarja, ki ga je priredil atenski nemški klub.

POLOŽAJ V ROMUNIJU.

K informacijam »Berliner Tagblatt« o položaju v Romuniji, ki

LISTEK.

Zločin v Orcivalu.

Francoski spisal E. Gaborian.
(Dolje.)

»Res je,« se je začudil preiskovalni sodnik. »V postelji je nekdo spal.«

»Ne! Spal ni nihče v tej postelji,« je pojasnil detektiv. »Nekdo se je pač nanjo zleknil in jo malo premetal, a postelja, v kateri je kak človek več ur spal, izgleda drugače.«

»Grofica je bila res oblečena, toda mogoče je, da je grof ležal v postelji,« je menil Plantat.

»Ne, to je izključeno; poglejte rjuho in podglavje; če bi bil kdo v postelji ležal, bi se to lahko natančno spoznalo.«

»Zdi se mi, da grof Tremorel res ni ležal v ti postelji,« se je oglašil preiskovalni sodnik, zdravnik pa je pripomnil:

»Če bi bili grof v postelji umorili ali vsaj ko je bil slečen, bi morala vendar biti njegova obleka tu.«

»Pa tudi kake kaplje krvi bi se našlo,« se je oglašil Lecoq. »Morilci niso bili dosti premeteni za ta zločin.«

»Eno pa moram še pribiti,« je povzel Plantat. »Ne razumem, kako naj bo mogoče, da bi bili mogli mladega in krepkega grofa ubiti, če bi ga ne bili dobili v postelji.«

»Zlasti ker je hiša polna orožja,« je dostavil zdravnik. »Grofova soba je pravi arzenal.«

»Razbitega je v tej sobi mnogo,« je govoril Plantat, »a čudim se, da ni še več stvari razbitih. Jaz sem sicer že star mož, a če bi me napadli morilci, bi se branil do skrajnosti. Premagali bi me sicer že, a predno bi me premagali, bi razbil okna in tulil in klical na pomoč.«

»Če se Guespin ne odloči, da vse prizna,« je menil preiskovalni sodnik, »potem se bo pač po grofovem truplu dalo približno dognati, kako se je zgodil umor.«

»To se pravi, če bo grofovo

truplo sploh mogoče najti,« je pripomnil Plantat.

Detektiv Lecoq ni temu pogovoru posvečal pozornosti, nego je molče hodil po sobi in si vse stvari natančno ogledoval. Končno se je ustavil pred sliko grofa Tremorela in se vanjo nekako zastopil.

»No, ali ste že kaj izsledili?« je dobrohotno vprašal oče Plantat.

»Še nič odločilnega, pa tudi še nič takega, kar bi bilo podrl moje mnenje. Svetilko imam, v njej je sveča in zdaj mi je treba le še vžgalice, da napravim luč.«

»Prosim, ostanite resni,« je karajoče rekel preiskovalni sodnik.

»Ničesar še ne morem gotovega povedati,« je dejal Lecoq tako vdano, da se je izza njegove ponižnosti jasno videla nasmehljivost. »Pomoč moram dobiti. Če bi gospod doktor hotel preiskati grofično truplo, bi to utegnilo biti velikega pomena.«

»To je tudi moje mnenje,« je dejal preiskovalni sodnik, nakar se je zdravnik takoj obrnil, da bi se lotil zahtevanega dela. Toda Lecoq ga je zadržal.

»Dovolite gospod doktor, da vas posebno opozorim na rane na glavi. Prizadejane so bile grofici Tremorel najbrž s kladivom ali podobnim orodjem. Pogledal sem si te rane že natančno; prav sumljive se mi zde, a ker nisem zdravnik, se ne zanašam na svoje mnenje.«

»Tudi jaz sem že gledal te rane,« je vzkliknil Plantat, »in zdi se mi, da pri teh poškodbah ni teklo čisto nič krvi.«

»To, gospod doktor, je tista vžgalica, ki sem jo prej omenil,« se je zadovoljno nasmehnil Lecoq.

Prav ko je hotel zdravnik oditi iz sobe, se je na vratih prikazal županov sluga Baptiste.

»Gospod župan,« je vzkliknil, »iščem vas jako nujno.«

»Kaj pa se je zgodilo?«

»Milostiva ...«

»Moja žena? Kaj je z njo? Govorite vendar!«

»Ko je prišel pismonoša, sem došla pisma izročil milostivi. Komaj je bila prečitala prvo pismo, je obupno zakričala in se nezvestna zgrudila na tla. Poklical sem posle in spravili smo milostivo v posteljo,«

Zdi se mi, da je pismo gospodične Laurence milostivo tako prestrašilo!

Župan Courtois je bil ves zmeden in se ni mogel ganiti.

»Kaj gospodična Laurence je pisala,« se je začudil Plantat. »Ali je ni tu?«

»Ne! odpotovala je pred kakim tednom in je nameravala ostati kak mesec pri svoji teti, pri sestri gospe Courtoisove.«

»Kako je pa zdaj z gospo Courtoisovo.«

»Ko sem odšel z doma, je bila sicer že zopet pri zavesti, a jokala je na ves glas in bila vsa obupana.«

Nesrečni župan je bil med tem premagal svojo slabost. Vprl se je ob roko svojega sluga in klicoč:

»Pojdiva, nesrečnik, pojdiva,« odhitel je z njim iz sobe.

»Siromak,« je zavzdihnil preiskovalni sodnik, »morda mu je hči umrla.«

»Če le ni nič hujšega,« je zmajalo z glavo in s tajinstvenim nasmehom šepetal Plantat. »Ne pozabimo na namigavanje La Ripaillea.«

(Dolje prihodajta.)

smo jih priobčili v včerajšnjem listu, javljajo »M. N. N.« oficijozno iz Berlina:

Brzojavka »B. T.« je vzbudila precejšno senzacijo. Bil je to alarmantni strel, ki v toliko prav nič ne škodi, ker bo razpršil eventualne samoprevare glede mišljenja, ki vlada v Romuniji. Romuni slej ko prej niso prijatelji centralnih držav, in tudi njihove koncesije glede izvoza žita so take, da centralne države nimajo nikakega povoda, biti Romuniji posebno hvaležne. Akoravno moramo torej dogodke v Romuniji vedno zelo pazno motriti, pa vendar na drugi strani nimamo povoda, smatrati položaj za posebno opasen. Sedaj, ko je ostala ogromna ruska ofenziva na besarabski fronti brezuspešna, se bo Romuniji manj kakor le kdaj, ljubilo se spuščati v avanture. Seveda, iz tega kolisanja, ki se vedno prilagodi vojaškemu položaju, spoznamo jasno, da je edina garancija romunske nevtralnosti — uspeh

našega orožja. Romunija kolisa tako dolgo, dokler ne bo, kakor sluti Peter Carp, obsedela — med dvema stoloma.

Poročila rusofilskih romunskih listov o nemškem ultimatu.

Iz Bukarešte poročajo: Rusofilski listi objavljajo že več dni vznemirjajoča poročila ter trde, da je avdiencia nemškega poslanca pri kralju in njegov razgovor z Bratianovom dokaz, da nameravajo centralne države proti Romuniji odločilno nastopiti. Rusofilski listi trde naravnost, da bodeta centralni državi v neke vrste ultimatumu zahtevali, da Romunija svoje stališče precizira.

Vesti o krizi v romunskem kabinetu.

Iz Bukarešte poročajo: Vesti, da se pripravljajo v Bratianovem kabinetu kriza, so napačne. Ministrstvo je trdno in razpolaga v zbornici z dvetretjinsko večino.

programom proti Giolittiju, ali pri tem je ostalo. Nevolja je velika, zlasti raditaga, ker vlada ne nastopi proti Nemčiji. Nevtralistična stranka pridobiva vpliva vedno več dan na dan. Sicer je Italija podpisala londonsko pogodbo, ali nastale so sedaj take razmere, da se moramo vprašati: ali ima pravzaprav Italija zaveznike, ali je sama, brez njih?

Trezen italijanski glas.

»Italia« piše: Del časopisja razkričuje vsako tudi največjo sovražnikovo zmago za Pyrrhovo zmago, najneznatnejše uspehe četverozveze pa za velike pridobitve. Tako pisanje je razžaljenje razsodnosti italijanskega naroda. To so oni, ki so si predstavljali vojno za kratko in lahko stvar. Drugi hočejo odgovornost za vojno odpraviti s tem, da pretiravajo pri presojevanju vojnih dogodkov in napakah entente. Po kavarah Italije kriče: Mi hočemo vojno na vsak način, ali ne tako slabe vojne. »Italia« pravi na eno in drugo stran, da je prešel čas, ko je javno mnenje verjelo vsakemu časniškemu poročilu, prišel pa še ni trenotek, da bi se določilo, koga zadene odgovornost.

Bolgarski glas o Italiji.

Vladni organ »Narodni Prava« piše: Italija stoka danes pod pritiskom svoje politične in vojaške onemoglosti. Nespametni italijanski državniki so pahnili Italijo v vojno in jo tako izčrpali in ponižali. Italijanski narod ne misli danes več na Albanijo in Dalmacijo, marveč na ek-

stenco Italije. Sanje o gospodstvu na obeh jadranskih bregovih so se razblinile. Hrabre avstro-ogrsko čete pa neprestano in brez usmiljenja bijejo po Italijanih. Ako Italija prostovoljno ne zbeži iz Albanije, bodo njene čete tam poražene. Črnogorski slučaj kaže, da bodo Italijani z Balkana popolnoma pregnani.

Salandra v Turinu.

»Lokalanzeiger« poroča, da ima Salandra danes priti v Turin. Ministrstvo torej nadaljuje svojo reklamno potovanje za vojno. V pogovoru z nekim zastopnikom »Corriera d'Italia«, je rekel neki odlični Giolittijev pristaš: Vesti, da se snideta Salandra in Giolitti v Turinu, so brez temelja. Ministrstvo, ki je vojno hotelo, jo mora izvesti do konca.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Predsednik zavoda »Banca di Roma« je nedavno odstopil. O njegovem odstopu se marsikaj govori in išče prave vzroke. Demisija je najbrže v zvezi z vprašanjem poravnave 30 milijonov, zahtevane svoj čas od tega zavoda, za sodelovanje pri libijskem podjetju.

Municije zmanjkuje Italiji in izdelovati je ne morejo zadosti, ker nedostaje strojev. Poprej so dobivali iz Nemčije tri četrtine strojev, sedaj pa jih ni ne iz Nemčije, ne iz Amerike, ki rada prodaja patrone, ne pa strojev. Tisoč patron je stalo pred vojno 110 lir, sedaj 250 lir.

Izgube Italijanov na trgovskih ladjah znašajo 33, na jadrnicah 29, na parnikih 17.

neovirano od svojevoljnosti in častihlepnosti centralnih držav.

Kako dolgo bo trajala vojna.

Vojna nikakor ne bo mogla trajati več dolgo. Nemčija je prva država, ki iz finančnih vzrokov ne bo mogla vzdržati vojne. Kljub temu pa se je treba skrbno pripraviti za vojno polet.

Romunska.

Razmerje z Romunsko je skozin skoz zadovoljivo in prijateljsko. Zadnji čas je bilo čutili in Romunskem vznemirjenju, ker so si centralne države prizadevale potegniti Romunsko na svojo stran, očitno pa so si pametni Romuni svesti, da svojih narodnostnih želja ne morejo vresničiti skupaj s centralnimi državami. Zato bo Romunska tudi ostala nevtralna. Res se je bilo bati, da prično centralne države s sovražnostmi proti Romunski, ta nevarnost pa se je sedaj zelo zmanjšala.

Zapadno bojišče.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 31. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan dne 31. januarja.

Zapadno bojišče.

Svoje nove järke v okolici Neuville smo obdržali navzlic francoskim poskusom jih zopet osvojiti. Številno severo - zapadno pristanišče La Folie vjetih sovražnikov se je zvišalo na 318, plen pa na 11 strojnih pušk. — Proti poziciji, ki smo jo dne 28. januarja južno reke Somme vzeli francoskim četam, so naperili Francozi opetovane strelske napade. Delovanje artiljerije je trpelo splošno vsled meglenega vremena. V odgovor za to, ker so francoski aeroplani bombardirali odprto, izven operacijskega ozemlja se nahajajoče mesto Freiburg, so naši zrakoplovi preteklo dve noči napadli trdnjavo Pariz z očitnim ugodnim uspehom.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

28. januarja popoldne. V Artoisu smo tekmo noči zažgali vzhodno od Neuville-St. Vaasta mino. Dva poskušena nemška napada zapadno od ceste Arras-Lens smo odbili. Med Oiso in Aisno je naša artiljerija razstrelila neko municijsko skladišče pri Puisseleu. Z ostalih front ni ničesar poročati, razen o nekaterih streljih na sovražne delavske skupine in v okolici Ban de Sapt.

28. januarja zvečer. V Artoisu je bil artiljerijski boj posebno živahen. Sovražnik je zapored napadal na raznih točkah fronte. Zapadno od kote 140 južno od Givenchyja se je posrečilo sovražniku po več razstrelbah min ustaliti se v gotovem delu naših prednjih pozicij. Drugi napad ki so ga izvršili istočasno na naše pozicije v sosedstvu ceste Neuville-La Folie, smo popolnoma odbili. Tretji napad, ki se je isto uro pripravljala na naša dela severno od Roclincourt, je naša artiljerija zadržala. Sovražnik ni mogel priti iz svojih jarkov. Četrty napad na cesti Saint Laurent-St. Nicolas, severovzhodno od Arrasa, se je popolnoma ponesrečil. Južno od ceste Neuville-La Folie smo po prav živahnem boju zjutraj zopet zavzeli neko novo vdrtno in odbili silne sovražne protinapade. Potrjuje se, da je imel sovražnik tekom predidocih podvzetij v tej pokrajini velike izgube. V vdrtni, ki smo jo zopet osvojili, smo šteli 150 nemških mrtvih. Arras in naše pozicije južno od tega mesta so silno obstreljavali, pehotnih napadov pa ni bilo. Naše baterije so se energično borile proti sovražni artiljeriji. Med Sommo in Oiso so naši topovi iz strelskih jarkov zbili sovražna dela in razdejali neko opazovališče jugovzhodno od Lassignyja. V Vogezih je naša artiljerija uspešno streljala na Stocka (?) in Stossweiler. V maščevanje za bombardiranje, ki je je izvršil neki »Zeppelin« 25. januarja na vasi v okolici Epernaya, je bombardiral neki naš krmilni zrakoplov v noči na 28. januar Freiburg (v Breisgau). Osemnajst bomb, kalibra 175, in 20 bomb, kalibra 50 mm, smo vrgli na kolodvor in vojaške zgradbe, ki so močno trpele.

Belgijsko poročilo.

28. januarja. Z belgijske fronte ni ničesar poročati.

Za skorajšnji konec vojne.

V francoski zbornici je vprašal poslanec Bizon, kaj namerava storiti vlada, da vojno kmalu konča. Ministrski predsednik Briand je odgo-

Vojna z Italijo.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

26. januarja. V Judikariji je razstrelila naša artiljerija dne 27. januarja s svojim dobro merjenim ognjem neko sovražno kolono, ki je šla nizdol z utrdbе Por. Dne 27. in 28. januarja je delovanje naše infanterije povzročilo male spopade v dolini Lagarina - Calamento (Brenta) in v gorenji dolini Valoi. Sovražnik je bil povsodi vržen nazaj in je pustil v naših rokah opravnega materiala. V Karniji je napravil sovražnik na naše pozicije na Velikem Palu demonstrativno akcijo z intenzivnim ognjem infanterije in strojnih pušk, katere je bilo konec šele, ko je naša artiljerija posegla vmes. Na višinah severo - zapadno Gorice razmeroma mir. Naša artiljerija je obstreljevala postajo v Sempetru, južno - vzhodno mesta, kjer je bil naznanjen železniški promet.

Iz vojnoporočevalskega stana: V italijanskem dnevnem poročilu 27. januarja, se poroča na koncu: Na Kraški planoti je pridobil lastni oddelek z nenadnim nastopom terena v smeri cerkve pri Sv. Martinu in se je mogel tam takoj uvrstiti in vstati. K temu se konstatira: Dne 25. januarja je poskušala sovražna stotnija, okoli 200 mož, brez oficirjev, napad na odsek, severo - zapadno cerkve Sv. Martina in pustili smo jo, da se je približala do 30 korakov. Ob tej distanci je obmetala naša infanterija sovražnika, kličeč navdušeno »Hurra!«, z ročnimi granatami in napravil nienega koraka naprej, marveč je bežal celo čez svojo črto v divjem begu. V odseku, za katerim je cerkev Sv. Martina, je imela prodirajoča sovražna patrulja isti neuspeh. Sovražnik se v tem odseku ni približal nikjer niti za korak. Dne 26. januarja pa se sovražnika ni opazilo, razven njegovega artiljerijskega delovanja.

Na soški fronti.

Zadnje dni so bile ljute kanonade na soški fronti. Navadno sledi takim kanonadam infanterijski napad, ali dosedaj pričakovanega infanterijskega napada še ni bilo. Ali se Cadorna boji velikih novih žrtv svojega moštva, da se skriva samo za topove? Škoda je moštva, ki bi se za zopet izgubilo mnogo ob Soči — dogodki v Albaniji pa so tudi taki, da begajo glave italijanskih vojskovodij in sami več ne vedo, kaj bi počeli, kje bi pričeli, da bi zrasel kak uspeh. To je čez vse mere za Italijane, da bi bili zaposleni hkratu na več frontah.

Iz bojev v koroških gorah.

Težka italijanska artiljerija se je privadila streljanja na našo baterijo, stoječo skoro 2000 metrov visoko v koroških gorah. Mi pa smo flankirali sovražne infanterijske črte in raditega so se trudili Italijani že več dni, da bi nas pobili s svojimi tulečimi ekrazitnimi granatami. Na ukaz smo nehali streljati, oni tam pa so najbrže mislili, da smo se morali umakniti, ali da so nas pobili in začeli so jurišati. Skokoma so se približevali alpsci z desetkratno premočjo našim pozicijam; porabljali so prav spretno kamne in odprtine za naravna kritja. Stali smo pripravljene pri topovih in čakali ukaza. Prišel je ukaz: Ogenj! in začelo je veselo streljanje. Telefon je deloval, naznanjal poizvedbe, poročal o izbornih rezultatih in zahteval še zvišanje artiljerijskega delovanja. Prišlo je znano zvižganje po zraku, prva težka granata je treščila pred našimi topovi v zemljo, da je kamenje in kosi zemlje kar v vrtincu lete-

lo okoli naših glav. Strel na strel je priletal z one strani, mi pa smo bili štirikrat tako nagli kakor oni. Poročnik P. je stal med svojima dvema topovima, brez kritja, prosto. Smejal se je veselo, zmagovito in klical svojim topničarjem: Pokažite, kaj ste se naučili v boju z Rusijo in ti tu, ti še niti Rusi niso! Telefon je sporočil, da se Italijani že umikajo. Naša infanterija je pričela protinapad in jih je vrgla popolnoma nazaj. Malo, predno smo dobili ukaz, naj prenehamo streljati, je zadel poročnika P. drobec granate in prsi. Malo se je opotekel, potem stal zopet trdno, zaklical »Ogenj!« in padel. Nesli smo ga v ozadje, kjer se je svetlikalo skozi gozd in odkoder se je videlo v dolino. Naenkrat je bil izbruhnil boj, ali kakor je vrisel hitro prišel, tako je tudi končal nagloma. Pri nas ni bilo solnce, klečali smo molče okoli našega mladega, smrtno zadetega častnika, nihče ni zinil besedice, žalost nas je prevevala. In kaj to? Kaki glasovi? Godba! Spodaj v dolini je igrala godba nekega polka, doli je bil drug svet, tu gori branik, ob katerega se je razbila italijanska pohlepnost. Spodaj v prijazni koroški vasi so sicer gotovo slišali ljuto topovsko streljanje, ali na to so bili navajeni in vedeli so, da se smejo zanesti na svoje vojače. Poročnik P. je odprl svoje oči in težko je izrekel: Solnce hočem videti. Podprli smo ga in dvignili. Trenotno je šinila po njegovem obrazu še harva mladosti, poslušal je godbo, kakor bi bili glasovi iz drugega sveta: »Ali čujete godbo? Princ Evgen, plemeni ti vitez ... Življenje, solnce, kako krasno. Zmago bi bil še rad doživel ...«

»Dosedanji italijanski uspehi.«

Italijansko vojno ministrstvo priobčuje poročilo o dosedanjih uspehih Italije v dopolnilo kratkih Cadornovih dnevnih poročil. Najprvo navaja, da je Avstro - Orska v dolgih mesecih italijanske nevtralnosti utrdila svojo, že po naravi grozno mejo, z vsemi sredstvi vojne vede in da je bila Italija prisiljena, bojevati nevarno težak napadalni boj. V poročilu je lista zavzetih krajev, pristavljeno pa je, da so se morali Italijani boriti neprestano z viharim deževjem, ledeno temperaturo in slabim vremenom sploh. Glede Gorice pravi poročilo: Radi zasedanja enega dela višin vzhodno Gorice, smo strašnemu mostišču odvzeli vrednost in dosegli, da se ne more več prebivati v mestu, ki je bilo okrepčevalno središče Avstrijcev.

Francosko priznanje za našo soško armado.

Francoski general Verraux občuje v »L' Oeuvre« duha napadajočih avstro - ogrskih čet na soški fronti. Cadorna se boji neprestano, da Avstrijci prebijajo fronto, vsled česar stalno odklanja razširjenje italijanske vojne na Balkan.

Iz italijanskega oficirskega zbora.

Dva generalajtnanta in en generalmajor sta stajljena na dispozicijo, en generalmajor je vpokojen, en major in en poročnik sta obsojena radi goljufije vsak na sedem let ječe in oba sta seveda degradirana.

Ali ima Italija zaveznike, ali jih nima?

V Curih prihajajo poročila, ki soglasno potrjujejo, da je razpoloženje v ljudstvu najslabše. Vse te stranke hudo kritizirajo vlado, organ reformnih socialistov ponovno poudarja, da je ljudstvo s Salandrovo vlado skrajno nezadovoljno. Sonni- no je bil pridobil svoj čas ljudstvo s

MIR NA VSEH FRONTAH.

Dunaj, 31. januarja. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Na vseh treh bojiščih nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 31. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan dne 31. januarja.

Vzhodno bojišče.

Poskušeni ruski napadi na pokopališče v Vismanu ob Aji, zapadno Rige, so se ponesrečili v ognju naše artiljerije in infanterije.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

28. januarja. V okolici Rige artiljerijski boj. Med obstreljevanjem Stoka so podpirala nemška letala z opazovanjem streljanje artiljerije ter tudi sama metala na več točkah bombe. Na fronti Dvinsk-Plakanken (8 km vzhodno od Olaja) poročajo o uspešnem delovanju naše artiljerije. Več »Zeppelinov« je metalo bombe na okolico Dvinska. Naša artiljerija je razpršila pri Svetenskem jezeru neki velik nemški oddelek; sicer v splošnem mir. Nemci so praznovali rojstni dan cesarja Viljema; v splošnem pa v njihovih vrstah ni bilo opaziti posebnega navdušenja. Ob srednji Stripi prasko s poizvedovalci. V noči na 22. januar se je približal naš oklopni avtomobil žični oviri pri Pučacu ter pričel streljati na straže in veliko število delavcev jim prizadejal izgube ter jih pognal v beg. V pokrajini severno od Bojana so metale naše patrulje ročne granate in pognale sovražnika iz treh vdrtn. ki jih je imel zasedene. Ravno tam so poskusili majhni sovražni oddelki ofenzivno, naš ogenj pa jih je vrgel nazaj. Ko se je umaknil, je vporabljal sovražnik plin.

Z ruske fronte.

Iz Črnovic poročajo: Zadnje dni je bilo videti nad krajema Toporovec in Rarancze velike oblake dima. Jugo - vzhodni del Toporovca je zgorel. Zadnji boji ob besarabski fronti so bili tako silni, da so prekalili celo boje v Karpatih. Neka sibirski divizija strelcev je bila šele pred kratkim popolnoma uničena.

Dne 28. januarja so naše čete z vso silo napadle v bližini Toporovca, da razdenejo sovražne sprednje pozicije. Svojo nalogo so naše čete sijajno izvršile. Noč nato je sovražnik zopet napadel, da bi pozicije zopet osvojil, ni pa imel uspeha.

Sazonov o vojnem položaju.

Iz Petrograda poročajo, da je zunanji minister Sazonov sprejel zastopnike časopisja ter jim razložil svoje mnenje o sošolskem položaju.

Balkanski položaj.

O Črni gori še nima podrobnosti, pričakuje jih pa od dne do dne in je mnenja, da je bil del črnogorske vojske skoraj s srbsko vojsko rešen ter bo morda skupaj s hrabriimi srbskimi četami še služil skupni stvari.

Res je balkanski položaj obupen, ni pa treba, da ostane obupen. Sploh pa se bo balkansko vprašanje rešilo šele po vojni in prepričan je, da bosta Srbija in Črna gora videla še boljše dni.

Glede Grške je izjavil: Ta država je nevtralna, drugo vprašanje pa je, ali je njena nevtralnost spontana ali ne. Upati je, da bo razumevanje narodnih interesov preprečilo pri grški vladi, da bi zavzemala zavezniškom sovražno stališče.

Švedska.

Z drugimi nevtralnimi državami je Rusija splošno v dobrih odnosih, tako tudi s Švedsko, dasiravno se Nemčija trudi, da bi to razmerje motila. Gotovo je opaziti tudi na Švedskem chauvinistično gibanje, razmerje napram Švedski pa je trdno že vsled pravega razumevanja obojestranskih interesov. Morda se zdi Švedski potrebno zavarovati svoje meje, gotovo jih pa ne bo morala braniti proti Rusiji. Pač se je polastilo Švedske nekako razburjenje zaradi postopanja Anglije glede konterbande, toda Anglija je bila k temu koraku prisiljena, da brani svoje interese v boju proti Nemčiji, trudi se pa tudi, kolikor mogoče, vpoštevati interes nevtralnih držav, med njimi Švedske. Nemčija ima v Švedski velike simpatije, vendar Nemčija brez pardona potaplja tudi švedske ladje. Sicer pozneje izraža svoje obžalovanje, kar pa seveda krivde ne izbriše.

Zavezniki.

Razmerje z zavezniki je v njih delovanju in v njih interesih popolnoma enotno. Da se pa ta enotnost še bolj poglobi, se je ustanovil v Parizu vojaško-politični odsek, ki ima za namenovati že nekaj ugodnih uspehov.

Anglija in Francija.

Prav živo pozdravlja sklep nekaterih ruskih poslancev, da hočejo obiskati Anglijo, da se prepričajo o velikanskem trudu za skupno stvar in spoznajo, da ni res, da bi Angleži storili premalo. Že številke izgub, 25.000 častnikov in 600.000 mož, to jasno dokazujejo. Velikanske žrtve Francije pa so tako splošno znane, da o njih ni treba govoriti.

Separatni mir.

Za nobenega izmed zaveznikov separatni mir ni mogoč. To je zahteva življenjskih interesov vsake posamezne države, pa tudi ni nikjer politika, ki bi se osmelil izdati čast in dolžnost in prelomiti svečane obljube in izjave. Tudi bi pomenil separatni mir katerekoli prizadetih držav politični bankerot. Do konca je treba izbojevati boj tudi zato, ker je neobhodno potrebno ustvariti podlago za politično in narodno življenje

voril, da vlada tega vprašanja v tej obliki ne more sprejeti. Poslanec Bizon je kljub temu ponovil svoje vprašanje ter zahteval, da se pove, ali je sedež vlade v Parizu ali v glavnem stanu v Chatillyju. Ali ima vojni minister še pravico, dati po velja, ali samo glavni stan?

„Zeppelin“ zopet nad Parizom.

Pariz, 31. januarja. (Kor. urad.) »Agence Havas«: Neki »Zeppelin« je poskusil včeraj zopet poleteti preko Pariza, toda če je moral predvčerajšnji napad s svojimi 27 mrtvimi in 32 ranjenimi vzbuditi sovraštvo, je bil včerajšnji napad le smešen. »Zeppelin«, ki so ga naši obstreljevali, je moral hitro nazaj za nemške črte. Vrgel je deset bomb brez uspeha.

Pariz, 31. januarja. (Kor. urad.) »Matin« piše: Pet letal je videlo in zasledovalo »Zeppelin«, ki je v soboto priplul nad Pariz. Neko letalo, katero je vodil neki narednik, se je moralo vrniti, ker je bilo svojo municijo porabilo. Zdi se, da je neko letalo s svojim topom zadelo »Zeppelin«, ki pa ni bil tako zelo poškodovan, da bi bilo za njega kaj nevarnosti. Neki podporočnik je zasledoval »Zeppelin« 53 minut, moral pa je opustiti nadaljnje zasledovanje zaradi neke hibe na motorju ter se spustiti na tla.

Predsednik Poincaré in notranji minister Malvy sta včeraj obiskala v bolnici deset žrtev napada »Zeppelin« ter nato obiskala tudi kraj, kamor so padle bombe. Ubitih je bilo 24 oseb, nekaj izmed teh oseb ni bilo mogoče spoznati. Ubitih je bilo devet, ranjenih pa 14 žensk, ubitih 8, ranjenih 12 moških.

Ena izmed bomb je izbila en meter globoko in zgoraj 5 do 6 m široko luknjo, neka druga bomba je predrta trinadstropno hišo z vrha do tal, tretja bomba je napol razbila neko trinadstropno hišo, četrta bomba je razdejala neko petnadstropno hišo, enako peta bomba, šesta bomba je napravila malo škode na neki petnadstropni hiši, sedma bomba je razbila neko enonadstropno hišo, osma bomba je padla na cesto ter izbila okna in vrata sosedne hiše, deveta bomba je razdejala steno in dvorišče neke petnadstropne hiše, deseta bomba je prebila neko delavnico, enajsta bomba je padla na neki kup kamenja in dvajsta bomba je razbila neko enonadstropno vrtno hišo. Ena bomba ni eksplodirala.

Iz nadaljnjih poročil iz Pariza posnamemo: »Zeppelin« je bil naznanjen že nekako ob 9. zvečer ter je bilo mesto deloma že pripravljeno na napad. Celi mestni del so bili za temneni, reflektorji so iskali »Zeppelin« in tudi na letališču v Bourgetu je bilo vse pripravljeno. V Parizu samem je močvito požarne brambe naznanjale s trobami nevarnost. Dobro je bilo slišati v zraku letala, ki so ščitila mesto. Na cestah in trgih se je zbiralo ljudstvo, a ostalo je mirno. Megla je stala nad Parizom nekako 700 do 800 m visoko ter oslabljala učinek reflektorjev. »Zeppelin« v Parizu sploh niso videli in obrambni topovi ga niso mogli obstreljevati. Tekom ene minute je »Zeppelin« zmetal vse svoje bombe na Pariz. Letala, ki so se dvignila 20 minut po alarmu in katerih je bilo 30, »Zeppelin« tudi niso videla in ga niso mogli obstreljevati razen pet, niti pravilno zasledovati. Samo eno letalo je sledilo »Zeppelinu« 50 minut. Pa tudi to letalo ga ni zadelo.

Splošno so v Parizu mnenja, da je bil napad mogoč samo vsled goste megle. Na drugi strani pa očitajo vojaškimi oblastim slabo pripravljenost in se zatrjuje, da je državni podtajnik zaradi tega napada podal svojo demisijo.

Boji na morju.

Dve italijanski transportni ladji potopljene?

»Tägliche Rundschau« poroča iz Sofije: Iz Valone prihajajo poročila, da se je tam izkrcalo zopet nekaj italijanskih čet. Italija namerava izkrcati tam toliko čet, da bo štela armada v Albaniji 50.000 mož, in hoče Valono braniti za vsako ceno. To da je potrebno že iz političnih ozir, kajti ako bi se Albanija opustila, bi nastali v Italiji veliki notranji nemiri.

V valonskem pristanišču je avstro-ogrsko brodovje potopilo baje dve italijanski transportni ladji z vsemi četami vred.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

29. januarja. Fronta v Iraku. Nobene pomembne izpre-

membe. V okolici kraja Felahil smo iz zasede popolnoma uničili sovražni poizvedovalni oddelek 16 mož. Ravno tam so Mudžahidhi vzeli sovražniku kakih tisoč velblodov. — Kavkazija. Boji prednjih straž so potekali za nas ugodno. V centru smo v napadu zopet zavzeli pozicijo, ki jo je bil sovražnik z močnimi četami zasedel. — Dardanele. Neke sovražna oklopna je izstrelila včeraj nekaj bomb proti obali pri Sedilbaru ter se nato umaknila.

Rusko poročilo iz Kavkazije in Perzije.

28. januarja. Kavkazija. V boju v pokrajini zapadno od Melasgerta smo uničili veliko turško kolono, vjeli 17 častnikov in 274 Askarov ter vplenili mnogo orožja, municijskih voz in nekaj desetstotno kartuš. Sovražnika nasledujoči oddelki so vdrl v mesto Chnyskala ob cesti med Erzerumom in Mušom (65 km jugovzhodno od Erzeruma, vjeli več Turkov ter vplenili velike zaloge municije in živil, namenjenih za Turke. Turki so zbežali v smeri na Muš. — Perzija. Južno od Urmijskega jezera smo odbili močne turške čete; med zasledovanjem umikajočega se sovražnika smo vjeli mnogo Kurdiv, vplenili mnogo orožja, municije, sanitetnega materiala in nekaj tisoč glav živine. Jugovzhodno od Hamadana v okolici Kandelianskega prelaza smo vrgli sovražnika v južni smeri nazaj.

Razne politične vesti.

— Državni tajnik nemške zakladnice dr. Helfferich na Dunaju. Državni tajnik nemške zakladnice, minister dr. Helfferich, je prispel včeraj na Dunaj. Že dopoldne se je vršila v finančnem ministrstvu konferenca, katere so se udeležili: dr. Helfferich, avstrijski finančni minister dr. Leth, ogrski finančni minister Teleszky in gubernator avstro-ogrške banke Popovics. Dunajski listi pišejo, da gre predvsem za to, urediti solidarno postopanje Nemčije in Avstrije v vprašanju valute ter dognati sredstva, ki bi omogočila zboljšanje našega in nemškega kurza. Dr. Helfferich pa bo razpravljal s svojimi avstrijskimi kolegi tudi o raznih drugih gospodarskih in finančnih vprašanjih, zlasti tudi o raznih davčnih načrtih za bližnjo bodočnost. — Državni tajnik dr. Helfferich ostane dva dni na Dunaju. Cesar ga je odlikoval z velikim križem Leopoldovega reda.

— Konferenca madžarskih in nemških politikov v Budimpešti. V nedeljo se je vršila v Budimpešti konferenca madžarskih in nemško-avstrijskih politikov. Z nemške strani so se te konference udeležili predsednik državnega zbora dr. Sylvester, član gosposke zbornice Bärnreither, načelnik nemškega »Nationalverbanda« dr. Gross, poslanci: Dobernig, Pantz in dr. Nemški in madžarski politiki so se razgovarjali o dnevnih gospodarskih in političnih vprašanjih ter o bodoči ureditvi notranjih zadev monarhije na temelju strogo izvedenega dualizma in medsebojne podpore Nemcev in Madžarov. Konference se bodo nadaljevala. Prihodnja se vrši na Dunaju.

— Gospodarsko razmerje med Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Konferenca kmetijskih organizacij v Nemčiji, v Avstriji in na Ogrskem zboruje sedaj v Budimpešti. Po dolgih razpravah je bilo sklenjeno, izvoliti izvršni odbor sedmih članov, ki naj sestavi načrt za prihodnje gospodarsko razmerje med temi državami. Govorniki so se skoro soglasno izrekli, da je carinska unija med našo monarhijo in med Nemčijo smatrati praktično neizvedljivo. Razprave so novič pokazale, da odgovarja gospodarsko zblizanje teh držav načelnemu naziranju, ki so ga na konferenci zastopane kmetijske organizacije že poprej smatrale za pravilno.

— Protinemški izgredi v Lausanne. Dunajski listi poročajo: Policija je dognala, da se piše mladenič, ki je strgal nemško zastavo s konzulata. Hunziker. Star je 21 let ter je sotrudnik v neki lausanski trgovini. Hunziker je švicarski Nemec.

— Izvoz municije iz Amerike. Iz New Yorka poročajo: Reuter javlja: Časopisje označuje položaj Amerikancev tako-le: Boje se, da bi bil edini uspeh prepovedane izvoza municije ta, da bi potem Japonska dobila naročila, ki jih zdaj izvršuje Amerika. Japonska bi vsled tega imela toliko materiala na razpolago, da bi lahko računala z vojno proti vsaki državi. — Reuter javlja iz Washingtona, da je gotovo, da bi prezident Wilson vložil veto, če bi bil sprejet zakon, da se prepreči izvoz municije.

Vesti iz primorskih dežel.

V Gorico Italijani še streljajo tu-
intam, ali ne več s tisto silo kakor
poprej. Zadnje čase je trpel največ
zopet del ob Korzu, Tržaški cesti in
v smeri proti Šempetru. Boji za
Gorico ob Oslavju in Podgori odme-
vajo v mestu z vso silovitostjo, kar
je umevno vsled bližine bojišča. Pre-
bivalstvo je privajeno in prenaša
hladne duše nemirne in mirne dneve,
docela prepričano, da Italijani ne bo
v Gorico. Življenje teče mirno svojo
pot naprej, ljudje gredo za svojimi
opravki in stori se s poklicane strani
za mesto res v vsakem oziru kar le
mogoče v teh težkih razmerah. Rekli
smo že, da je težko, določiti, koliko
je pravzaprav sedaj prebivalstva v
mestu, ali vedno bolj se kaže, da ga
utegne biti res do 10.000. Bili so v
kletih ob hudih urah, ko so se bili
Italijani zarotili in zakleli, da uničijo
mesto, ali to uničevanje ni šlo tako
izpod rok, kakor so mislili; sedaj so
po svojih stanovanjih po večini, dru-
gače v drugih hišah ali na varnih
prostorih ob hišah. Kadar ni megle,
uživajo krasne južne zimske dneve.
— Ljudje prihajajo po svoje blago
in je odvajajo. Železnica in cesarski
komisar v mestu storita vse potrebo,
da morejo begunci odpeljati svoje
stvari na varno. Tistih, ki so bili be-
gunci, pa so se vrnili, ne spravi no-
bena sila iz mesta. Kdor je poskusil
begunstvo, pravi: Tu naj me raje
ubije granata, kakor pa da še kdaj
grem od tod in bi živel kot begunec!

Maše v jezuitski cerkvi
se naznanjajo po furlansko in slo-
vensko. — Dnevi 24., 25. in 26. ja-
nuar so bili grozni. Vršili so se boji
za Gorico. Dne 26. januarja so letele
granate in šrapneli v mesto. Na Kor-
zu je bilo ubitih pet mladih ljudi, to
je tam blizu hiše Centralne posojil-
nice. V Rabatišču je bil ubit neki
deček. Drobcji granate so pokončali
tudi enega trenskega konja. Nasled-
nji dan je bil ubit neki deček blizu
južnega kolodvora. — Meso je v Go-
rici postalo cenejše, to pa v glavnem
raditega, ker je goveje živine dosti,
krme pa manjka. Živina torej mora
v mesnico. V ulici Treh kraljev je
granata močno poškodovala Egger-
jevo hišo, porušila je balkon in okna
ven vrgla. Pritisk zraka je na na-
sprotni hiši pobil vse šipe, ljudje so
bežali ven. — Slovenski mesar
Fr. Andolčić otvoril mesnico na
Kernu, tam, kjer je bil Decolle. Se-
veda bo imel še nadalje odprto tudi
dosedanjo mesnico.

Komen na goriškem Krasu, 29.
januarja 1916. Dne 27. januarja smo
tukaj praznovali rojstni dan nem-
škega cesarja Viljema. Po trgu so
plapolale avstrijske in nemške za-
stave in ob 9. dopoldne se je vršila
v tukajšnji farni cerkvi slovesna
peta maša. — Istega dne je posetil
tukajšnje vojaštvo naš vrli armadni
poveljnik ob italijanski fronti general
Borevič.

— Tukajšnjemu vojaštvu in
prebivalstvu se bo v kratkem nudi-
l prijeten užitek. Vojaštvo namreč iz-
deluje v bližnjem gozdu »Draga« ve-
liko barakov, ki je namenjena za kino.
V tem kino se bodo vršile redne
predstave. — Naša narava se vzbuja
iz zimskega spanja. Dosedaj smo
imeli jako milo zimo. Tako mile in
krasne zime na Krasu se še ne spo-
minjam. Naši prijatelji škorci so že
prišli in v linah cerkvenega stolpa
žvrgole svojo pesem. — Ščinkovci
se že oglašajo in marsikaj martin-
ček se že v zakotju solnči v listju
naših hrastov. Posamezne trobente
ce silijo na dan in zvončkov ne
manjka. Bliža se nam pomlad. Tre-
balo bode obdelovati polje. Ker so
naši možje in fantje na bojni fronti,
nam je ponudila vojaška oblast mo-
štvo in konjsko pomoč pri obdelo-
vanju polja. Srčna ji hvala! Da bi
nam zasijala s pomladjo tudi žarka
zora miru in ljubezen med narodi!

Zavod sv. Nikolaja v Trstu. Leta
1894. je izšel v »Edinosti« članek, ki
je pozivljaval slovensko občinstvo in
zlasti tržaške gospe, naj se zavza-
mejo za slovenske mladenke, ki slu-
žijo v Trstu, in naj povodom cesar-

jeve 50letnice ustanove v Trstu za-
vetišče za brezposelne služkinje.
Članek je predlagal, naj se imenuje
zavetišče Zavod sv. Nikolaja. Zna-
no je, da so bile dotlej v Trst došle
mladenke prepuščene same sebi ter
v nevarnosti, da duševno, moralno in
narodno propadejo. Trst je veliko
mesto in so mladenke v njem izpo-
stavljene velikim nevarnostim, a ko-
liko slovenskih deklet se je tekom
časa potujčilo, to se še približno ne
da označiti, da je bilo potujčenje po-
polno, to je poskrbela še italijanska
šola, ki je slovenske otroke prelev-
ljala v Italijane. »Zavod sv. Nikolaja«
je bil ustanovljen leta 1898. v pro-
slavo cesarjeve petdesetletnice in je
začel takoj sicer mirno in skromno,
a vendar uspešno delati. Ker ni bilo
kapitala, je bilo treba za zavod
ogromno mnogo žrtev. Delovanje za-
voda za blagor ženske mladine in v
korist narodu in državi je pa bilo
plodono in neprecenljivo vred-
nosti. Že 18 let deluje ta zavod in je
v tej dolgi dobi sprejel v svoje okri-
lje že tisoče in tisoče slovenskih de-
klet. Deca bivše zavedne gojenke
»Zavoda sv. Nikolaja« je najboljši jez
za slovensko stvar. Zastonj so bu-
tali ob ta jez italijanski valovi. Ta
skromna in preprosta Slovenka, ki
je bivala v zavodu sv. Nikolaja, je
izročila svoje otroke naši družbi sv.
Cirila in Metoda, ki je v svojih šolah
popolnila materino delo. Tem
skromnim ženam gre zasluga, da
obiskuje na tisoče in tisoče sloven-
skih otrok Ciril - Metodove šole v
Trstu in da so sinovi slovenskih
služkinj najhrabrejši branitelji naše
narodnosti in države. Zavod sv. Ni-
kolaja je ena najboljših naših trd-
njav, ker rešuje bodoče matere in
bodoče otroke. Mati, ki je bila v za-
vodu sv. Nikolaja, izroči svoje dete,
svoj največji zaklad Ciril - Metodovi
šoli, da se ne potuji. Taka mati po-
vrne narodu stotero, kar ji je storil
v težkih urah. Zato pa zasluži zavod
sv. Nikolaja vso podporo. Časi so
sedaj pač žalostni in zavetišče sv.
Nikolaja se mora boriti z največjimi
težavami. V zavodu so mladenke, ki
nimajo doma, ki ne vedo za svoje,
ki nimajo službe. Streho jim nudi
zavod, ali potrebne hrane jim ne
more dati, ker so dohodki popolno-
ma prenehali. Ne pozabi, slovenska
javnost, da podpre svoje ljudi, če
pomagaš zavodu sv. Nikolaja. De-
narni zavodi, slovenska županstva,
vi vsi, ki lahko kaj pogrešate, po-
magajte slovenskim mladenkam, ki
so v sili našle pribežališče v zavodu
sv. Nikolaja v Trstu. — Kre-
me-
nova.

Roparski umor v Trstu. 63letno
Filomeno Jogovič v Trstu so našli
dne 29. januarja umorjeno v njenem
stanovanju. Redarji so prišli po le-
stvi v stanovanje, ki je bilo znotraj
zaprt. Zločinci so bili odšli neopa-
ženi. Na sumu sta dve ženski in neki
v oni hiši stanujoči možki.

V Trstu je bilo lansko leto 1376
porok. Rojenih je bilo 4222, moške-
ga spola 2137, ženskega 2085, zakon-
skih 3565, nezakonskih 657. Umrlo
je lani v Trstu 4963 oseb.

Promocija. Na vsučilišču v
Gradcu je promoviral doktorjem
prava gosp. Ante Orlič iz Pulja.

Služaj usode. Te dni je težko
zbolet primarij deželne bolnišnice v
Pulju dr. Antichievich. Upanje je, da
ga rešijo. Istodobno pa je šel v Trst
iskat leka svojemu težko poruše-
nemu zdravju tudi Josip Stihovič, rav-
natelj »Istrske posojilnice« in deželni
poslanec. Slučaj je hotel, da si svoje-
dobna politična protikandidata delita
isto usodo.

Burja prevrnila železnico. Iz
Splita poročajo, da je pri Mravincu
burja prevrnila sinjsko ozkotirno že-
leznico. Tri osebe so lahko ranjene.
Ako bi se prevrnila na drugo stran,
bi bilo obilo ljudskih žrtev.

V Dubrovniku bodo te dni slo-
vesno proslavili 1600. obletnico smrti
Dubrovčana sv. Vlaha. Slavnosti
trajajo — 10 dni.

Vojaška gimnastika v splitskih
šolah. V srednjih in ljudskih šolah v
Splitu je tudi uvedena vojaška gim-
nastika. Uče profesorji in učitelji
gimnastike, pouk se vrši v hrvatskem
jeziku; terminologijo je dolo-
sila šolam deželni šolski svet. Dele-
gati armade nadzirajo samo tehnični
del poduka.

Dalmacija bo dobivala določeno
številno goveje živine odslej iz Bosne,
ker je bosanska vlada dovolila tak
izvoz.

Ali je italijanska podanica upra-
vičena tožiti v Avstro-Ogrski? Na
Reki se je imela vršiti kazenska raz-
prava proti Ani Širola, katero je to-
žila Marija Vianello iz Italije radi
žaljenja časti. Razprava je bila pre-
ložena, ker je branitelj obtoženke
zahteval od sodišča izjavo, ali more
italijanska podanica vložiti tožbo
proti ogrski podanici? Zahteval je
tudi dokaz, da uživa avstro-ogrski

podanik v Italiji iste pravice. Z na-
petostjo se pričakuje odgovora.

Kdo ve kaj, kje se nahaja druž-
na Josipa Obljubka iz Vedrijana, v
Brdih na Goriškem; ali je ostala
doma, ali je kje drugje? Kdor bi kaj
vedel, naj sporoči na naslov: Franč
Obljubek, Ljubljana, Žabjek 3.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje. Cesar je odliko-
val predsednika deželne in go-
spejega pomožnega društva Rdečega
križa za Kranjsko, okrajnega gla-
varja v p., Gustava del Cotta, s
častnim znakom Rdečega križa pr-
vega razreda za vojno dekoracijo.

— Odlikovanje. Dne 26. t. m. je
bila v domobranski bolnici v Budje-
vica težko ranjenemu Ljubljancu,
četovodji dalmatinskega pešpolka
št. 22, Matevžu Pečniku, slavnostno
pripeta srebrna hrabrostna
svetinja I. razreda. V tej bolnici sta
samo dva Slovenca. — Za svojo
hrabrost v največjem ognju sovra-
žnih topov na fronti so bili pri peš-
polku št. 27 M. G. A. 1./27. 5. Baon,
z malo srebrno hrabrostno svetinjo
odlikovani: četovodja Adolf Jina-
rad, korporali: Josip Petralik,
Václav Sedláček in Karol
Háass ter infanterist Václav
Křeček.

— Odlikovanje. Na severnem
bojišču je bil odlikovan asistenčni
zdravnik dr. Alfred Šerko, speci-
jalist za živčne bolezni v Trstu, z
najvišjim pohvalnim priznanjem
(signum laudis) za hrabro in požrt-
vovalno obnašanje pred sovra-
žnikom.

— Zopetno pohvalno priznanje.
C. in kr. vojno ministrstvo »Patri-
otična zbirka kovin« je s posebnim
zanimanjem vzelo na znanje poroči-
lo o izvršeni drugi zbirki kovin v
Ljubljani. Obenem je potrdilo, da je
prejelo znatno množico kovin, 1134
kilogramov. Ta z ozirom na uprav-
sijane uspehe prvotne zbirke
vsekako znamenit uspeh smot-
reno vpeljane in izvršene nabi-
ralne akcije pri ponovljeni zbir-
ki je bilo na merodajnem mestu
v veliko zadoščenje in ces. in
kr. vojno ministrstvo je izreklo
vsem prizadetim nabiralcem in daro-
valcem svojo zahvalo in svoje po-
sebno priznanje. Tudi je naročilo,
naj se prizadetim funkcionarjem ob-
javi izraz posebne zahvale.

— Odlikovanje. Uradni sluga pri
okrožnem sodišču v Novem mestu,
Fran Panček, je bil povodom
vpokojitve odlikovan s srebrnim za-
služnim križcem.

— Bivši hrvatski minister grof
Pejacevič bo izpuščen. Ogrski br-
zjavni urad javlja, da je ogrska vla-
da privolila, da za izpušitev na
Francoskem interniranega bivšega
hrvatskega ministra grofa Teodorja
Pejaceviča izpusti pet odličnih
francoskih internirancev.

— Osamljenci na bojišču. Go-
spodična Mila Radakovič v
Gradcu, Naglergasse 14, nas prosi,
da priobčimo nastopno: Že dlje mi
je pri srcu skrb za osamljence,
nahajajoče se na bojišču, t. j. za
junake, kateri nimajo nikogar, s ko-
jim bi gojili stik z ožjo domovino,
koji bi jih bodril in razveselil z domo-
vinskimi pozdravi in prijetnim da-
rom. Pri tem človekoljubnem priza-
devanju so me doslej blage volje
podpirali razni dobrotniki; hvala jim
iskrena! In takih zapuščenih borilcev
je mnogo več, kot se v obče misli.
Mnogim izmed njih so starši že dol-
go pod zemljo, raznim so svoji med
vojno umrli, in ako kateri še živi —
marsikatera mamica ne zna ali ne
more pisati — vsled revščine in po-
manikanja ne more svojemu ljub-
ljencu nič poslati. Pa tudi razne tež-
koče marsikoga ovirajo, da si pri
poslatvi ne bi znal pomagati, vsled
česar ponehata takim bojujočim se ro-
jakom vsak stik s svojci in z ožjo
domovino. Četudi se čestokrat jav-
lja tovarištvo v mesebojni ljubezni
in blagodušnosti, koja vzbuja čut
enakosti in deli tudi poslednje s to-
variši — vendar ne more popolno-
ma vdušiti bolesti in britkega čuta v
onih, katerim ni dano, da bi bili de-
ležni po zdrava in spomina iz ožje
domovine. Niso deležni ojačujoče
tolazbe: doma se spominjajo name,
priznavajo in so hvaležni za napore
in bolesti, požrtvovalnost in vztraj-
nost v očigled smrti in pogibelji: do-
ma čutijo srca za vsakega posamez-
nika. To pa bi ne smelo biti!
Mnoga, premnoga srca so polna hval-
ežnosti in priznanja napram hrab-
rim, zvestim borilecem, in nemalo jih
je, kateri bi radi osebno žrtvovali v
ta plemeniti namen, samo da bi ve-
deli, kako. V to svrhu nabiram s po-
sredovanjem sorodnih in znanih gg.
častnikov in oseb, kojim so razmere
na bojnem polju znane, imena osam-
ljenih vojakov, ta imena pa javljam
dobrosrčnim darovateljem, kateri se
zavežejo, nim naznanjenemu posam-

ljencu« pošiljati redno mala darila: dobro, vzpodbudno besedo, par smotk, nekaj čokolade, časopise, čtivo ali razne malenkosti. Marsikateri teh človekoljubov, kateri je v zahvalo za vpslatve prejel od »prejemnika-osamljenca« dopisnico, mi je zatrjeval, da je ne bi dal iz rok za nobeno ceno, tudi ne za zlato. Iz lastne izkušnje vem, kako priznanje in zahvala junakov na bojnem polju, njihovi izrazi zavestne zmage človeka v bridkih trenotkih vzpodbude in ojačijo ter vez na domačo grudo navezanih s požrtvovalnimi, hrabrimi vojniki utrde. Sodim, da se s takim delovanjem pospešuje in vzbuja gorak vir sočutja in blagodušnosti med ljudmi, ki so si sicer tuji in se celo nikdar videli niso. Trajen, dobrodejen blagoslov med tako delujočimi sohrabriljenci ne more izostati. Pred nedavnim sem prejela mnogo imen osamljenecv za zadržilo, kako vzpodbujajoče vpliva in je potrebno iz ožje domovine dohajajoče sočustvo, katero znači svetli žarek v temnih, britkih trenotkih, katero podvoji bojno moč junakov in jih utrjuje v zavesti, da so deležni značaj priznanja in hvalečnosti onih, kateri s svojo velikodušnostjo povzdigujejo pogum in zavest vojakov. Ljudi dobrega, plemenitega srca, katerim razmere dopuščajo, da se udeležijo tega človekoljubnega dejanja, katero vsebuje po sebi najobilnejši blagoslov, prosim vljudo, da me pri tem podpirajo. Naslovi osamljenecv v vojni se ustno ali pisмено proizvedo pri meni (Gradec, Štajersko, Naglegasse 14/I.). Vem, da majhna žrtev časa, denarja in misli mnogo veselja povzroči, vem pa tudi, da lastno sodelovanje mnogo vpliva na ublaženje sedanje grozne svetovne vojne. — Slovenski časopisi so priskrbeno naprošeni, da objavijo te vrstice.

— Iskrene pozdrave prijateljem in znancem, kakor tudi vsem čitateljem »Slov. Naroda« pošiljam s pota na Doberdobsko planoto: Alojzij Zajc iz Dola pri Ljubljani; Karol Fnglič iz Ljubljane, Franc Hočevar z Domžal, Franc Krevis iz Novega mesta, Franc Lenič z Jesenice, Franc Demšar iz Škofje Loke in Franc Salnič iz Zagreba.

— Kdo vé kaj, kje se nahaja Danijel Blaž, k. u. k. Feldkanonen Regiment Nr. 7, Kriegsbatterie, ki se je zadnjič oglašil 8. maja iz Gorice, naj blagovoli to sporočiti na naslov: Eliza Perič, begunka v tovarni Polzela pri Celju na Štajerskem.

— Družaben večer. Opozarjamo na družabni večer, ki ga jutri, na Svečnico, priredi ljubljanska krajevna skupina »Avstrijskega mornariškega društva« v veliki dvorani hotela »Union« ob sodelovanju vojaške godbe. Pristop ima vsakdo. Vstopnina znaša 1 krono. Ker je prebitek namenjen svrham »Mornariškega društva« ter akciji za nabavo posebnih topalnih U-čolnov, se preplačila hvaležno sprejemajo. Za razveseljujoča presenečenja bo skrbel srečolov, ki ga bodo iz prijaznosti upravljale gospice. Začetek ob pol 8. večer, konec o polnoči.

— Riž, koruzna moka in koruzni zдроб v mestni vojni prodajalni. Prihodnje tri tedne se bo v mestni vojni prodajalni v Gosposki ulici št. 7 oddajal riž, koruzna moka in koruzni zдроб. Oddajalo se bo to blago le onim, ki se izkažejo z izkaznico za mestno vojno prodajalno, bodisi rdečo ali rmeno. Posamezne stranke lahko dobe tolikrat po 1/2 kg koruznih izdelkov ter tolikrat po 1/2 kg riža, na kolikor oseb se glasi izkaznica. Cena koruzni moki znaša za 1 kg 84 vin. in koruznemu zdrobu za 1 kg 96 vin. Koruznega zdroba se bo oddajalo posameznim strankam v celoti 1/3, 2/3 pa koruzne moke. Cena rižu znaša za 1 kg 148 K. Da se prepreči naval, se določa naslednji red: Četrtek, dne 3. februarja pridejo na vrsto črke do polne od A do Be, popoldne od Bi do konca B. — Petek, dne 4. febr. popoldne C in Č, popoldne D. — Sobota, dne 5. febr. popoldne E in F, popoldne G. — Ponedeljek, dne 7. februarja popoldne H in I, popoldne J. — Torek, dne 8. februarja popoldne od K do Kop, popoldne od Kor do konca K. — Sreda, dne 9. febr. popoldne L, popoldne M. — Četrtek, dne 10. febr. popoldne N, popoldne O. — Petek, dne 11. febr. popoldne od P do Q, popoldne od Pog do konca P. — Sobota, dne 12. febr. popoldne od R do Ri, popoldne od Ro do konca R. — Ponedeljek, dne 14. febr. popoldne od S do Si, popoldne od Sk do konca S. — Torek, dne 15. febr. popoldne Š, popoldne T. — Sreda, dne 16. febr. popoldne V, popoldne U in W. — Četrtek, dne 17. febr. popoldne Z, popoldne Z. — V petek in soboto pridejo vsi tisti na vrsto, ki so zamudili zgornja dneva. Vojna prodajalna je odprta vsak dan, izvzemši praznike in nedelje, od 1/8

do 11 dopoldne ter od 3 do 7 ure popoldne.

— Popis zalog b'aga in bombaževine po ministrskem ukazu z dne 29. decembra 1915, drž. zak. št. 396 je potrjeno: Bombažasto blago po predpisih vojaške uprave; drugo bombažasto blago, pri katerem je uporabljen preja pod št. 60 angleško, izvzemši blago za mobilije in zastore, gardine, čipke, tule, vezanine; gotovo moško perilo iz bombaževine; drugi vojaškim namenom služeči, iz bombažastega blaga konficionirani predmeti kakor uniforme, posteljno blago, nahrbtniki, žakli za kruh, blago za šotore, branila za tilnik, preveze za živo, bašiki, podpone za hlače itd. v vseh stadijih podelovanja; ruhe, brisače, žepni robci, slavnice, blago za filtriranje; surova in beljena vata ter drugi sanitetni predmeti iz bombaža. Popis obširja tudi gotovo moško perilo iz polvolne ali čiste volne ter šivalni sukanec iz bombaža. Osebe, firme in avtonomne korporacije, ki take predmete obtovalno ali za obkorne namene izdelujejo, uporabljajo, podelujejo ali hranijo, so dolžne one množine, ki se dne 31. januarja 1916 nahajajo v njih obratih ali skladiščih, do 11. februarja 1916 naznaniti c. kr. trgovskemu ministruv potom centralne za bombaž. (Vereinigte österreichische und ungarische Baumwollzentrale Dunaj I, Maria Theresienstrasse 32/34). Napovedi je podati le na uradnih listih, ki jih je dobili pri centrali za bombaž. Liste je natančno izpolniti v vseh rubrikah. Oproščeni podati napoved so tisti, katerih celotne zaloge v vseh obratovavališčih ali skladiščih so manjše nego 10.000 metrov vsega napovedi potrženega blaga ali znašajo manj nego 500 kosov konficioniranih predmetov, če obstoja zaloge iz različnih sort, nadalje so oproščeni tisti, katerih zaloge so manjše nego 1000 metrov, odnosno 300 kosov, če obstoji zaloge iz ene sorte. Prestopki teh ukazov se kaznujejo z globo do 5000 K ali zaporom do 6 mesecev.

— Klasifikacija konj. Klasifikacija konj se vrši na Kranjskem od 2. marca do 1. maja, v Ljubljani 18. in 19. marca. Lastniki konj se znova opozarjajo, da konj z evidenčnimi listi ni dovoljeno prodajati iz nabornega okraja, da je do dneva klasifikacije vsako izpremenno naznaniti oblasti, da popravi, odnosno popolni zaznamek konj. Po klasifikaciji v takih krajih kupljene konje, kjer se klasifikacija še ni vršila, je naznaniti oblasti, da se predstavijo naknadni klasifikaciji. Kdor proda konja z evidenčnim listom iz nabornega okraja ali na kakoršnikoli način odtegne konja klasifikaciji, se kaznuje z denarno globo ali zaporom.

— Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične na mestnem magistratu v ponedeljek, dne 14. februarja 1916 v mestnem vojaškem nastanitvenem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stranke, ki stanujejo v I. mestnem okraju (Poljanski okraj) in v II. mestnem okraju (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) v ponedeljek, dne 14. februarja; za III. mestni okraj (Gradišče z okrožjem I. državne gimnazije z Dunajsko cesto) v torek, dne 15. februarja in v sredo, dne 16. februarja; za IV. mestni okraj (ulice vzhodne Dunajske ceste, Šentpetrski okraj in Vodmat) v četrtek, dne 17. februarja in v petek, dne 18. februarja. — Od 19. februarja 1916 naprej za Spodnjo Šiško in za vse one, ki bi bili zadržani v gori navedenih dneh. Uradne ure izplačevanja so od 3. do 6. popoldne. Stranke se prosijo, da se natančno držijo teh določb.

— Popis sladkorja. Trgovsko ministristvo je odredilo popis vseh zalog že obdavčenega sladkorja v namen, da se dobi pregled, kako so sedaj preskrbljene dežele s sladkorjem, kar bo za podlago daljni enakomerni razdelitvi sladkorja.

— Gostilničarji, kavarnarji, prekuharji itd. se še enkrat opozarjajo, da ne smejo dajati gostom kruha brez krušnih kart in tudi istega ne dobivati od pekov, ako ne predlože knjižice, katera bode nosila pečat magistrata. Vsako nasprotno ravnanje se bode naznanilo pristojni oblasti. Krušne karte in knjižico je predložiti mestnemu magistratu vsak ponedeljek. Starejše karte, kakor pretečnega tedna, se ne bodo sprejemale.

— Umrla je v Ljubljani v visoki starosti 87. let gospa Pavlina Kaltenegger plem. Riedhorst, rojena Pongratz, vdova nekdanjega deželnega glavarja kranjskega in finančnega prokuratorja ter mati gospoda dvornega svetnika Oskarja viteza Kalteneggerja. Blaga gospa je uživala vedno simpatije in spoštovanje v vseh krogih. Pokojniško so danes prepeljali v Gradec, kjer bo v petek pokopana v rodbinski rakvi.

— Cigarete v Ljubljani so popolnoma pošle in jih ni nikjer več dobiti.

— Nevarni tatovi prijeti. Dalje časa so se dogajale v mestu tatvine, tudi jako drzne, ne da bi bilo mogoče dobiti storilce. Tako je bilo ukraden trgovki Fr. Pirnat na Martinovi cesti šest metrov platna, trgovcu Miklavcu tri zimske suknje, trvdki Kenda dežni plašč, dalje je bilo ukradeno razno blago iz privatnih stanovanj, izvršene so bile žepne tatvine, okradene razne prodajalke itd. Slednjič je policija zasačila storilce. To so trije mladi ljudje: Alojzij Kuštrin iz Idrije, Jak. Skopec od Sv. Andreja, pristojen v Zmincu, in neki v Šiški bivajoči K. K., tudi iz Zminca.

Kravo in voliča je gnala neka mlada deklica iz Rebra pri Škofljici proti železniški progi. Govedi sta deklici ušli in prišli na železniški tir. Vlak ju je zagrabil in razmesaril. Žival je bila last posestnika Franca Hribarja.

Logatec. Pred vojno tako živahno delovanje naših drustev, je sedaj popolnoma ponehalo. Izgovarjanje, saj je vse pri vojaki, ni upravičeno. Ker Sokol ne deluje, prideta v poštev obe Ciril - Metodovi podružnici in ker razumemo težavni položaj naše šolske družbe, prosimo odbora zgoraj omenjenih podružnic, da se zavzameta za družbo in utrdita podružnici. — Cirilmetodariji.

Preveč žganja je pila Marija Poljanec v Spodnji Idriji. Ko je šla domov, je padla v Idrijo ter se vtopila.

Laški trg. Tu je umrl dne 27. t. m. gospod Ivan Drobnič, posestnik in tržec z deželnimi pridelki, v visoki starosti 81 let. Pokojnik je bil moč, kakoršnih slovenska gruda ne rodi vsak dan: vrl poštenjak, dosleden in blag značaj od pete do glave, do zadnjih dni neumorno delaven, skratka: eden izmed tistih, ki so si umeli iz najneznatnejših začetkov na temelju mraveljske pridnosti tekot let prigrisporariti kaj čedno imetje in premoženje. V mlajših letih vnet sočinitelj laškega društvenodružabnega življenja, ostal je v svojem mišljenju in narodnostnem čustvovanju kremenito trden noter do svoje smrti. Z navdušenjem je često vedel pripovedovati o svojih lepih spominih iz nekdanih »taborskih«, oziroma slovensko-preporodnih časov, ki so mu vsikdar ostali sveti in nepozabni. Z njim je torej pokosila nemila smrt enega izmed naših poslednjih in že dokaj redkih staroslovenskih veteranov. Bodi mu ohranjen najlepši spomin! Cenjenim njegovim ostalom pa izražamo tem potom naše najiskrenješe sožalje!

Šaleška Čitalnica v Šostanju. Ljudska igra s petimi »Stari Ilijas«, katero je priredila Čitalnica dne 9. t. m. v prid vdovam in strotam padlih vojakov šostanjskega okraja, je lepo uspeša, posebno z oziroma na težkoče v sedanjih dneh, ko je tako mnogokateri prejšnji igralcev odšel v vojake in so v več vlogah nastopili začetniki. Samo vzgledni požrtvovalnosti vseh je pripisati uspehi nastop v tako kratko odmerjenem roku za prireditve; kjer je taka mladina, tam je veselje, življenje, bodočnost. Hvala in priznanje jim — Čisti dobiček prireditve v znesku 300 kron nakazal se je okrajnemu glavarstvu, ki bo razdelilo podpore iz tega sklada res potrebnim družinam šostanjskega okraja. Naj bodo prizadetim vdovam in siroticam te podpore, dasi skromne, svetel žarek v njihovo temno boleost. Ne prenehajmo v delih plemenitega sočutja! Prav srčna hvala vsem, ki so bodisi s prispevki, bodisi z osebnoudeležbo pripomogli do krasnega uspeha, saj to je dokaz, da se zavedamo svoje dolžnosti do naroda: lajšati bedo onih, ki so v tej vojni izgubili svoje Najdragocenejše, obenem pa vzbujati v mladini, ki je še na domači grudi, idealizem, da bo z resno ljubezljivo ljubila narod svoj. Domovini vse misli, vso nežno ljubav, vse želje srca!

»Debela Berta«. Neprekosljiv smeh bo v »Kino Ideal« danes, jutri in polutrušni »Debela Berta« vzbudila. Ta 900 metrov dolga veseloigra, v kateri nastopi ta debela gospa Ana Müller Lincke in dalje v tej igri gledalcem tak smeh, da ne morejo iz njega. Omeniti še moramo, da je film v hotelu »Monopol« na Dunaju vzbudil velikanski smeh. — »Edina laž«. Izborna npravnstvena drama v treh dejanjih s priljubljeno Hanny Weisse v glavni vlogi. — Krasne posnetke nam kaže najnovejšo vojno poročilo »Messier-teden«. — Petek: Nordisk-večer s tridejansko dramo »Črni dnovi«. — Soboto: Prvi Nordisk detektivski film serije z naslovom: »Mož z devetimi prsti«.

Ukradeno ali zmota. Snoči je na glavnem kolodvoru izgubil prekaivalcu Zajcu na Poljanski cesti št. 75 zabojo z vsebino v vrednosti 255

kron. Kdor ima ta zabojo, naj ga odda oškodovanemu.

Najnovejše zemljevide vseh bojišč ima v zalogi Narodna knjižarna. Več glej inserat v današnji številki. Cena za zemljevid turškega bojišča 1 K. po pošti 1 K 10 vin.

V vojaško službovanje zopet vpoklicana družabnika trvdke Cihua & Jesih. »Pod Trančo« vzljudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da njima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Izpred sodišča

Zaradi oskrumbe je bil pri ljubljanskem deželnem sodišču obsojen na dve leti težke ječe posestnik Fran Kreč iz Stoba. Oskrunil je neko triletno deklico.

Surovine. Na dva meseca je ljubljansko sodišče obsodilo posestnika Martina Rebolja iz Goričan, ker je iz jeze, da mu oče ne mara izročiti posestva, grdo pretepal domačine sploh in celo očeta. Istotako je dobil dva meseca ječe Ignacij Gregorin iz Kranjskega brda, ker je surovo pretepel svojo dekle in jo poskodoval, ker mu je branila, ko je z živino surovo ravnal.

Razne stvari.

• Pogreb bivšega vojnega ministra barona Schönauha je bil včeraj in se je izvršil z velikimi vojaškimi častmi. Konduktu je zapovedoval general infanterije baron Kirchbach. V Votivni cerkvi so se zbrali kot zastopnik cesarja nadvojvoda Franc Salvator, dalje nadvojvodi Leopold Salvator in Karel Stefan, kot zastopnik prestolonaslednika komorni predstojnik princ Avgust Lobkovic, kot zastopnik nadvojvode Friderika najvišji dvornik, generalni major grof Herberstein. Dalje so se udeležili pogreba: vojni minister vitez Krobatin, domobranski minister pl. Georgi, generalni adjutant baron Bolfras, minister zunanjih del baron Burian, skupni finančni minister dr. Körber, minister notranjih del princ Hohenlohe, učni minister dr. vitez Hussarek, trgovski minister dr. pl. Spitzmüller, poljedelski minister dr. Zenker in železniški minister baron Forster, od nemškega poslanstva princ Erbach, od bolgarskega poslanstva legacijski svetnik Stojanov, namestnik baron Bleyleben in mnogo drugih osebnosti. Truplo je blagoslovil vojaški škof dr. Bjelik.

• Praški župan potrjen. Pri prebiranju županov in občinskih svetovalec je bil potrjen tudi praški župan dr. Groš.

• 17leten roparski morilec. V vaši Günterberg pri Berlinu je neki 17letni Viljem Palm ušel iz prisilnega vzgojevališča in je vstopil v službo 64 let stare vdove Lüders. Na vse zgodaj jutraj je fant napadel še v postelji ležečo staro in jo s sekuro ubil, potem pa ukradel nekaj sto mark in z njimi pobegnil. Vjeli so ga še tisti dan.

• Pomanjkanje živil v Petrogradu. Petrogradska mestna aproviacijska komisija je opozorila razne uradne kroge, da bo zavladalo v Petrogradu že v najkrajšem času veliko pomanjkanje živil, ker Petrograd nima več nobenih zalog in ker prihaja le malo živil. Zlasti bo zmanjkalo mesa, moke in surovega masla. Glavni župan grof Tolstoj je odstopil, baje ker je bolan.

• Pripravljen rop. Pri vdovi Idi plem. Buchholzer na Dunaju sta stanovala slušatelj na tehniki Rudolf Bankowski in njegov brat računski praktikant pri galiskem deželnem odboru Severin Bankowski. Ta dva sta napadla svojo gospodinjico in njeno hčer, a prišla je pomoč in mlada moža sta bila aretirana. Policijske poizvedbe so imele presenetljiv uspeh. Rečena brata sta namreč namerala napasti pismo, ki raznaša denar, in sta v na namen na dveh krajih najela sobi. Tudi sta sama nase poslala po nakaznicah nekaj denarja, da bi pismo, ki zvalila v svojo sobo. Dne 28. sta pri vdovi Buchholzer pričakovala pismo, in da bi vdova in njena hčer nič ne slišali, sta ju hotela omamiti. To pa se jima ni posrečilo. V njiju sobi je našla policija tudi pripravljene vrvi, s katerimi sta hotela pismo, ki zvezati.

• Pijan general. Ruski »Odeški List« je prinesel pred kratkim lično zgodbo o nekem avstro - ogrskem generalu Skorbanoviču, poveljniku 11. divizije, ki da je dobil o Bočiču v fronti obisk svoje žene, nakar se je po veseli pojedini z njo odpejal k zbornemu poveljniku. Sotoma je pretepel svojega šoferja, ki se je nato baje maščeval na ta način, da je pijanega generala in njegovo ženo zapeljal k Rusom, kateri so nato vso

pljano družbo vjeli. Seveda bi ne bilo niti treba dementirati takih budalih izmišljotin, vendar se konstatira, da kakega generala s tem ali podobnim imenom v avstro - ogrski armadi sploh ni. Tudi je vendar splošno znano, da je popolnoma izključeno, da bi dobivali pri poveljništvih v fronti obiske dam in da bi tam popivali. O pijanih generalih, ki bi pretepli svoje šoferje, bi se seveda mnogo lažje govorilo pri drugih vojskah. Tudi ni bil sploh noben c. in kr. general iz kateregakoli vzroka od Rusov vjet.

• C. kr. avstrijski vojaški vdovski in sirotinski zaklad je društvo, čigar protektorat sta prevzela nadvojvoda Leopold Salvator in nadvojvodinja Blanka. Društvo ima namen, nabrati zaklad in iz njega podpirati vdove in sirote vojakov, tistih, ki so v vojni padli in tistih, ki so posledicah vojne umrli. Ustanovljeno je bilo to društvo začetkom vojne, v avgustu 1914 in stopilo je tudi v zvezo z organizacijami za varstvo otrok (na Kranjskem in Primorskem take organizacije seveda ni). Društvo je pa v ta namen izročilo deželnemu predsedništvu na Kranjskem 5000 K, namestništvu v Trstu pa 5000 kron. Društvo je do konca oktobra imelo 6.235.793 K 30 vin. dohodkov in 631.020 K 62 vin. izdatkov, torej 5.604.742 K 68 vin. čistega dobička. Preskrba vdov in sirot je sicer sveta naloga države, a dokler ne dobe vdove in sirote državne podpore, je nujno potrebno, da se jih ne prepusti njihovim usodi. To nalogo izpolnjuje imenovano društvo ter zasluži vsled tega vsestransko podporo.

• Dunajska »Nene Frete Presse« se je zelo razkoračila, ker ji je cenzura iz člankov o črnogorskem princu Mirku črtala nekaj odstavkov. Posvetila je temu črtanju še poseben članek, v katerem je zatrjevala, da je podatke o princu Mirku zbrala iz resnih zgodovinskih virov, da je s trdom zbrala po pravici in resnici zgodovinske podatke. Cenzura je »N. Fr. Pr.« pustila toliko njegovega članka, da ga je mogla »Arbeiter Zeitung« še po zaslužju oceniti. Samo nekaj bi dostavili temu, po resnih zgodovinskih virih spisanemu članku »N. Fr. Pr.«, v tem zgodovinskem članku je namreč rečeno, da je princa Mirka žena lepa, mlada gospa iz Trsta, sestrčna nekdanjega srbskega kralja Milana. Resnica pa je, da Mirkova žena ni iz Trsta. Njena mati je bila hči srbskega veletržca Puica v Trstu in se je poročila s srbskim polkovnikom Konstantinovičem, bratrancem kralja Milana, a šele v Belgradu rojena hči gospe Konstantinovičeve rojene Puiceve, je postala žena princa Mirka.

• »Naše otečestvo« se imenuje list, ki ga je začel izdajati škof Novak v Prijaševu (Eperiesu) za ogrske karpatske Rusine (Maloruse). Škof Novak hoče odstraniti cirilico, katere so se dosedaj posluževali Rusini ter jo nadomestiti z latinico v madžarskem pravopisu. List izjavlja, da nikakor ne namerava škoditi jeziku in veri »uhorurisko naroda«, temveč da hoče »uhorurški narod« le odtrgati od sovražnikov, ki smešijo ljubezen do Ogrske ter doseči, da bi vsak »podkarpatski rusin« tverdo, nenarušivo izpovedal, že naša mila Uhorščina jesti tota zemlja, na katero nam i žiti i umerti treba!« Že iz tega stavka je razvideti veliko sorodnost »uhorurškega« jezika s slovenščino. Kot primer naj sledi še stavek iz vabila na naročbo: »Pokorno prosimo počtenemu čitajuščuju publiku o blahosklonnu podporu tak materialnu jak i moralnu. Žebō (da bi) sme podkarpatski naš narod v ieho pradjidnoji vrti, v horljivoj ljubvi do koroļu (kralju) i k našemu madiarskomu otečestvu ukripili, i zo stopeni na stepenj k boljšomu prosviščeniju provaditi,« vzdvihnuti mohli.«

• Najprimernejši odgovor. Nemški listi poročajo: V gosto zasedenem kupeju tretjega razreda na brzovlaku Berolin - Monakovo se je te dni primeril naslednji prizor: Govorilo se je o vojni. Črno oblečena žena je začela jokati: Mož in starejši sin sta že padla v vojni, mlajši, sedaj edini sin, stoji pri Ypernu. Pa pride dobro obložen gospod v starosti, ko bi moral služiti pri vojaki, in kupe: na roki in na kravati mu bleste briljanti. Zmerjal je, da ni prostora ne v prvem, ne v drugem razredu, ne v jedilnem vagonu. Ljudje so se stisnili in mu napravili prostor. Gospod je razgrnil časopis in pozorno čital oglašje. Mimo se je pripeljal transport prenevalčih vojakov. Gospa v žalni obleki je novič zahtevala: »Ah, vojna.« Mlada žena je rekla: »Tudi moj mož je tam na Ruskem: o, ko bi bil že mir.« Tedaj na se je ozrlas gospod, ki je čital časopis: »Potrneti moramo vsi, draga gospa. Končno imamo le vsi dobiček. Vi dobivate podporo in mož Vam tudi kaj domov pošila, saj tam zunaj ni-

česar ne rabi. Zaradi mene lahko traja vojna še deset let. — Bradat vojak z železnim križem na prsih, ki je dotlej slonel na oknu, se je pri teh besedah obrnil in ne da bi zinil, je pripeljal debelemu gospodu z desne in z leve par krepkih zausnič. Vsi so zaklicali »Bravo!«, starejši gospod pa je vojaku segel v roko in mu dal 10 mark. — »Za ta denar bom tovarišem kupil smodk,« je rekel vojak. Zgodilo se je to dne 10. januarja ob 2. uri 30 minut popoldne med postajama Zena in Probstzella.

* Sanitetni psi v vojni. Že opetovano je bilo citati v listih kako uspešno rabijo v vojni sanitetne pse. Zlasti imajo psi dar, da veliko natančneje kakor ljudje razločijo mrtvega človeka od nezvestnega. Zdej se »opet« poroča o zanimivem slučaju, v katerem so se obnesli sanitetni psi. Dne 4. avgusta je šla sanitetna stotnija s šestimi psi na delo. Bojišče je bilo deloma gozdno, deloma močvirnato, deloma polno snopov žita. Psi so se jako dobro obnesli in našli mnogo ranjenecv v takih krajih, kjer bi jih nihče ne bil iskal. Končno je vodja psov našel tudi vojak, ki se mu je zdel mrtel. Pustil ga je na mestu in je šel naprej. Pes pa ni hotel iti in se je le držal dozdevnega mrtvega. Naposled se je tudi res izkazalo, da vojak ni bil mrtel. — Po bitki pri D. dne 7. avgusta je sanitetna s psi preiskovala bojišče. Eden psov je prinesel kos ruske infanterijske suknje in je popeljal vojak na kraj, kjer je izpod razvalin hiše gledala človeška noga in je bilo videti kos suknje. Sanitetni vojak so mislili, da je Rus mrtel, saj je bilo na njem polno razvalin, a pes ni odnehal in ko so končno vojak razvaline odkopali, so videli, da je Rus živ, četudi brez zavesti. Psi so tako naučeni, da v slučaju, če najdejo kakega ranjenca, prinesejo njegovo kapo ali kos njegove obleke ali kaj drugega njegovega in popeljejo potem svojega vodnika do ranjenca. Zgodi se tudi, da psi pri kakem ranjencu ne morejo ničesar dobiti, kar bi prinesli svojemu voditelju, pa odrtajo kako veliko ali nekaj trave in jo prinesejo voditelju ter mu potem pokažejo pot do ranjenca.

* Dolžina železniških prog v posameznih evropskih državah. V Bernu je izšla uradna statistika evropskih železnic, iz katere izhaja, da se je zgradilo v letu 1914/15 (računano od marca do marca) v Evropi 1703 km novih železnic. Pri tem seveda niso vštete one železnice, ki so bile zgrajene na bojiščih in ki služijo zaenkrat le strogo vojaškemu namenu. Dolžina evropskih železnic (izvzemši Anglijo) je znašala leta 1915. (koncem marca) 267.396 km. Od leta 1893. se je železniško omrežje evropskih držav skoraj da podvojilo; takrat je znašalo 152.510 kilometrov. Na posamezne države so bile železniške proge razdeljene l. 1893. takole: Nemčija 43.200 km, Avstrija 14.887, Ogrska 11.722, Bosna 374, Belgija 4516, Francija 33.872, Italija 11.762, Rusija 26.351, Švica 2095 km. Leta 1915. pa je imela Nemčija 63.951 km, Avstrija 22.524 km, Ogrska 21.784 km, Bosna 1046 km, Belgija 4677, Francija 41.198, Italija 15.411, Rusija 68.627, Švica 4518 km. Leta 1915. so imele nadaljne balkanske države in sicer Bolgarija 2109, Srbija 961, Rumunija pa 3702 km železnic. Najbolj je napredovala Rusija, ki je zgradila v zadnjih 20. letih 41.676 km, povprečno vsako leto okrog 2000 km, torej skoro 2% letošnjega evropskega prirastka. Pri tem pa niso vračunane nene azijske železnice. Navzlic temu je v Rusiji železniško omrežje še jako nemanikljivo in na 100 km² zemlje pride na Ruskem komaj 1 in pol kilometra železnice. Najbolj gosto omrežje ima Belgija, kjer pride na 100 km² že nad 28 kilometrov železnice, nadalje Švica (12,5 km), Nemčija (11,5 km), Francija (9,5 km) in naša monarhija (7 km). Zedinjene države severne Amerike pa imajo več železnic kakor vsa Evropa, namreč že 400.000 kilometrov.

* Izmišljena orožodajstva. Iz vojnega poročevalskega stana poročajo, da prinašajo Rusi v armadnih časopisih in v svojih in tujih listih dan na dan strašne pripovedke o ruskih vojniških činih, s katerimi da ravna naša vojska ali na naše vojaške oblasti brez obsodbe na skrajno nečloveški način. Izumitelji teh budalnih pripovedi, ki zasledujejo očividno namen, ostrašiti ruske vojske pred vojništvom, prekašajo v svojih bujni fantaziji naidržnejše avtorje indijanaric. Tudi se zdi, da jim je prišla v roke kaka priročna knjižica iz časov inkvizicije, saj z normalnim človeškim razumom in prirobnim mišljenjem vojakov ni mogoče priti na tako neverzorne ideje, kakor jih objavljajo Rusi pod zaščitnim: »Avstro-ogrsko grozodejstvo«. Tako polagamo ruske vojne

vjetnike žive v krste, v katerih pokrovih se nahajajo le majhne odprtine za dihanje, potem jih polagamo da si opomorejo, za dve uri v temnice in zopet potem v krste. Budalnost, za katero ni izgubljati besede. In vse to si da ruska brzojavna agentura poročati preko Stockholm, z dostavkom nekega nemškega, seveda neimenovanega diplomata, da morimo ruske vojne vjetnike. Potem pride serija izpovedi baje ubeglih vojniških vjetnikov, ki pravijo, da sežigamo v vjetniških taboriščih za kolero obolele vojne vjetnike pri živem telesu, drugi pa ginevajo, ker prav nič ne skrbimo za nje. Srčnost trditve, da sežigamo žive, bo tudi v Rusiji vsem ljudem, ki imajo kaj pameti, razen morda azijskim četam, jasna. Drugo trditev o skrbi za vjetnike pa so ovrgle tudi v inozemskem časopisu one osebe, ki so se podučile v vzornosti našega ravnanja z vojnimi vjetniki, ter o tem poročale.

* Zavarovanje neporočenega ženstva. Nihče ne bo sedanje vojne tako občutil kakor — dekleta. Že zdaj je skoro povsod več žensk kakor moških, po vojni bo pa še huje. Ravno moških, ki bi se lahko ženili, bo največ manjkalo. To bo seveda zelo vplivalo na vse gospodarske razmere in zlasti bo mnogo žensk prisiljenih, da si same zaslužijo vsakdanji kruh. V mnogih poklicih, ki so že sedaj pristopni ženstvu, je že preskrbljeno, da dobe pokojnino. Toda za vsakovrstne trgovke, za prodajalke, delavke in služkinje ni ne penzije, ne zavarovanja za starost. Na Nemškem je drugače. Tam so ustanovili posebno zavarovalno stroko, ki zagotovi zavarovanemu dekletu, da dobi začeti s 37 letom starosti letno rento. Seveda je treba plačevati zavarovalnino vsaj od 12. leta zavarovanja. . . . Mnogo je starišev, ki sicer dosti dobro izhajajo, a si ne morejo ničesar prirediti. Če sami sebe zavarujejo za slučaj smrti, se zavarujejo redno le za manjšo svoto, s katero družini ni dosti pomagano. Pri zgoraj omenjeni zavarovanju za dekleta se plačuje zavarovalnina samo do 20 leta zavarovanja. Od tedaj naprej se nič več ne plačuje. Čim doseže zavarovanka 37. leto starosti, začne dobivati letno rento. Ta znaša — kakor se je pač plačevalo — od 600 do 2400 mark na leto. Pogoj pri tem pa je, da se zavarovanka ne sme pred 37. letom poročiti. Če to stori, izgubi, kar je bilo zanjo vplačano, in izgubi tudi pravico do rente. Po 37. letu starosti pa se zavarovanka lahko poroči in ker ima zagotovljeno rento, je naravno, da je ne bo težko dobiti moža. Priznati pa je treba, da ima to zavarovanje tudi svojo slabo stran in je nekoliko nevarno morali. Praktično misleča dekleta se nečejo odločiti za zavarovanje, jim renti in tako se časih kaj zgodi, kar bi se ne smelo zgoditi. Pač na se zna v prihodnje zgoditi na Nemškem, da bo kdo zaslužil dekle in bo dobil odgovor: Obžalujem, a oglasite se, kadar bom 37 let stara.

Vojna industrijalcev in trgovcev.

(Konec.)

V starih časih pravzaprav ni bilo vojn med narodi in med državami, ampak le plemstvo ene države je šlo na vojno proti plemstvu druge države in zato je prebivalstvo prizadetih držav le malo pomenilo, kdo je zmagal in kdo je bil premagan. Dandanes pa, ko so politična nasprotstva posledica industrijalne in trgovske konkurence, gre v boj kolektivne sile in je od zmage in poraza veliko več odvisno, kakor nekdanj.

Angleži so v zadnjih letih takorekoč dan na dan preračunjavali, za koliko je zrasla produkcija Nemčije in za koliko jih je izpodrinila v Skandinaviji, v Belgiji, na Nizozemskem, na Kitajskem, v Južni Ameriki in v lastnih kolonijah. Fabrikantje v Manchesterju, v Birminghamu, v Streffieldu, v Bradfordu so dan na dan bolj čutili vpliv nemške konkurence. Izračunalo se je, da se je angleška industrijalna produkcija od leta 1902. do leta 1906. pomnožila samo za 20 odstotkov, nemška pa za 44 odstotkov. Obenem so Nemci s spretno trgovsko politiko ekonomično zavojevali Anverso (Antwerpen), Rotterdam in Amsterdam in jih premenili s svojo gospodarsko silo v nekatere pristane za Nemčijo — takorekoč Angliji pred nosom.

Antagonizem med nemškimi in angleškimi tovarnarji in trgovci je postal odločilen za vse politične kombinacije že tedaj, ko le nemški cesar Viljem potoval v Tanger, v Jeruzalem in v Damask. Tedaj je bilo rečeno v angleškem parlamentu, da je šel cesar Viljem v te kraje odpret vrata nemškim trgovskim potnikom. Angleži so očitali Nemcem, da

jih hočejo industrijalno in trgovsko obkoliti, Nemci so očitali Angležem, da jih hočejo politično obkoliti z aliančnimi pogodbami.

A nobena stvar ni angleško-nemškega nasprotja tako poostрила kakor pozicija, ki si jo je znala pridobiti Nemčija v Turčiji.

Rusi, Angleži in Francozi so tekom časa skovali nekaj obroč okrog Turčije. Mohamedanski svet jim je bil takorekoč izročjen na milost in nemilost in izkoriščali so ga brezobzirno.

Angleži so se že v začetku 18. stoletja polastili otoka Malte in si z njim pridobili mogočno pozicijo v Sredozemskem morju, ali za Turčijo samo se niso dosti menili. Še leta 1770. so dali ruskemu brodogradu, ki je ogrožalo pod poveljstvom Alekseja Orlova Carigrad, na razpolaganje angleške oficirje s podadmiralom Elpinstonom. Takrat so namreč imeli samo eno pot v Indijo, pot okrog Afrike, in da bi to zavarovali, so se leta 1839. polastili Adena. Čim pa je bil zgrajen Sueški kanal in z njim odprta druga pot v Indijo, so Angleži takoj začeli delati, da si pridobijo tudi to in si jo zavarujejo s čim večjo oblastjo nad Turčijo. Polastili so se leta 1878. Ciperna in leta 1882. dobili nadoblast nad Egiptom, kar jim je omogočilo utrditi si veliko zaslonbo v Arabiji. Zlomili so moč Velikega Mogla v Delhiju, potlačili prvenstvo Islama v Hindustanu in podali roke Armencem. Od severa je turštvo držala Rusija, v zapadni Afriki so Francozi dobili oblast nad Mohamedani, na Balkanu pa so nove države, Grška, Srbija, Bolgarija, Rumunija in Črna gora zapirale obroč okrog Turkov.

Se leta 1878. ni bilo Angležem dosti za Turčijo. Lord Salisbury je na berlinskem kongresu predlagal, naj se da Avstriji mandat za okupacijo Bosne in Hercegovine, kajti Angležem je bilo samo na tem, da Rusi ne dobe Carigrada, da bi jim mogla nastati kaka druga konkurenca v Turčiji, na to še mislili niso.

Sčasoma pa so se razmere znatno predrugačile. Čim je Nemčija prišla v ožje stike s Turčijo, Nemčija je potrebovala Turčijo, da bi od tam imela odjemalce za svoje industrijalne izdelke, da bi tja pošiljala svoje ljudi, za katere nima doma dosti kruha. Politični in gospodarski stiki med Nemčijo in Turčijo so vztrajali Angležem posebno od tistega trenutka, ko so Nemci sprožili zgradbo tretje poti v Indijo in na Kitajsko, namreč zgradbo bagdadske železnice. Od tistega trenutka je Angleška srdito nasprotovala vsake-mu prizadevanju Nemčije in Avstrije. Ko je grof Aerenthal napovedal zgradbo železnice skozi Sandžak, da bi se ustvarila zveza s Solunom, je Angleška najbolj nasprotovala, a ko je Avstrija okupacijo Bosne in Hercegovine premenila v inkorporacijo in s tem izvedla do konca, kar je na berlinskem kongresu predlagal lord Salisbury, tedaj se je Anglija ljuto ustavila in morda bi bilo že takrat prišlo do vojne, da ni bila Rusija še od vojne z Japonsko preveč oslajljena. Angleška je od tedaj načeloma začela nasprotovati vsaki ekonomični ekspanzivnosti Nemčije in Avstrije in lotila se je s tisto hladno odločnostjo, ki je znak angleške politike, novega grupiranja veseli. Že po aneksiji Bosne so govorili angleškega ministra Greya in takratnega italijanskega ministra zunanjih del Tittonia pokazali obrise nove konstelacije v Evropi in kmalu nato se je vresničilo, česar bi se par let prej nihče ne smatral za možno: nastala je angleško-ruska zveza.

Sedanji svetovni boj je takega značaja, da je od njega odvisna vsa bodočnost industrije in trgovine Anglije in Francije. Pridobitev ali izguba kakega ozemlja pride v tej vojni še v drugi vrsti v poštev. Vsaka amputacija boli, a veliko hujeje, če je ekonomični poraz. Že če kaka država le en znaten trg izgubi, je lahko ruiniran velik del njene industrije, izgubi mnogo ljudi zaslužka in grede milijoni v nič. Kaj šele izgubljena vojna, ki za leta paralizira vso industrijo in trgovino. Tega se zavedajo tako Angleži kakor Nemci.

Darila.

XXIII. zaznamek prispevkov, ki so jih uposlali c. kr. deželni pred-sedništvu naslednji darovalci.

A) V prid društva »Rdeči križ«. Gospod Josip Zidar v Ljubljani, prepustitev najemnine prejete od vojno žitnega prometnega zavoda K 187-50. Gospod Josip Luckmann mesto nagrobnega venca za umrlega gospoda grofa Leo Auersperga K 50. Okrajno glavarstvo v Ljubljani, darilo župnega urada v Rakitni K 12. Gosp. Franc Ksav. Stark konzulatni uradnik K 10. Tvrška Frisch, v Ljubljani K 20. Gospod Maks Samassa v Ljub-

ljani K 100. Okrajni šolski svet v Logatcu, darila šolskih otrok iz Begunj K 5-52. Gospa Ana Čufer mesto noveletnih voščil K 10. Gospod Josip Goljevšek vojni dobavitelj K 50. Gospod Ervin pl. Garimberti K 20. Uredništvo Slovenca, darilo gospoda polkovnika vitez pl. Pogačnika K 30. Delavsko lovsko društvo v Idriji K 30. Gospod kadet Šacha v Leonišču K 50. Gospod Viljem Pfeifer v Krškem, 2 zlata prstana, 2 gumba za manšete in 1 srebrno žlico. Okrajno glavarstvo v Logatcu, XVII. nabiralni zaznamek K 135-12. Podružnica avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Gorici K 100. Šolsko osebje državne višje realke v Ljubljani K 73-24. Gospod Pavel Pollak v Ljubljani K 150. Gospod Vekoslav Ravnikar c. kr. višji poštar v Ljubljani III. K 4. Gospod Josip Luckmann mesto nagrobnega venca za umrlega gospoda Jos. Pleiweissa K 25. Gospod Jean Schrey v Ljubljani K 25. Okrajno glavarstvo v Kranju, darila šolskih otrok v Trbijah K 2-75. Gospod Otto Mang po uredništvu »Laibacher Zeitung« K 1-50. Gospod dr. E. Štajner prepustitev najemnine K 41-38 in K 64. Znesek K 1197-01. Znesek prejšnjih seznamov K 129.170-16. Skupaj K 130.367-17.

B) V korist vojno oskrbniškega zaklada: Gospod Josip Zidar, prepustitev 1/4 najemnine vojno-žitnega-prometnega zavoda K 93-75. Okrajno glavarstvo v Ljubljani, darilo knezoškofjskega duhovnega svetnika in župnika Bartol Ramovša v Poljanah K 50, župni urad v Zabnici K 5, K 55. Okrajno glavarstvo v Ljubljani K 12. Okrajno glavarstvo v Postojni 1% popusta plač uradnikov K 24-33. Mestni magistrat v Ljubljani, darilo gospoda Josipa Zidarja K 17-10. Državno železniško ravnanstvo v Trstu zbirka podrejenega osebja za zimsko perilo vojakom na jugozahodnem bojišču K 2000. Okrajno glavarstvo v Krškem 1% popusta plač uradnikov za november 1915 17 K 20 vin., za december 1915 18 K 20 vin.; okrajno glavarstvo v Kranju, 1% popusta plač uradnikov 19 K 68 vin.; okrajno glavarstvo v Litiji, 1% popusta plač uradnikov 27 K 02 vin.; popust plač uradnikov c. kr. deželne vlade za december 1915 200 K 58 vin.; okrajna glavarstva: v Kočevju 1% popusta plač uradnikov 18 K 74 vin.; v Črnomlju 14 K 27 vin.; v Kamniku 14 K 96 vin.; v Ljubljani 38 K; v Rudolfovem 66 K 23 vin.; v Logatcu 12 K 60 vin.; gosp. Jean Schrey v Ljubljani 25 K; policijsko ravnanstvo v Ljubljani, globe vsled obdaro-vanja ruskih vjetnikov 75 K; okrajno glavarstvo v Krškem, 1% popusta plač uradnikov 19 K 43 vin.; baronica Mires Haan, Rateče pri Zidanem mostu, skupiček za razglednice z namenom za moštvo 17. pešpolka in lovškega bataljona št. 7 155 K; policijsko ravnanstvo v Ljubljani, 1% popustua plač uradnikov za mesec januar 1916 30 K; skupaj 2974 K 09 vin.; znesek prejšnjih seznamov 101.095 K 67; skupaj 104.069 kron 76 vin.

C. Za vdove in sirote padlih vojakov na Kranjskem: Davčni urad na Brdu, zbirka gospoda Al. Stermolca, 100 K; uredništvo »Slovenca«, darilo gosp. Anton Weblev v Medijah - Izlake 50 K, J. Brezovar, Sv. Martin pri Litiji 20 K, Mihael Saje, župnik v Skarčuni, 10 K, 80 K; skupaj 180 K; znesek prejšnjih seznamov 500 K; skupaj 680 K.

D. V korist pomožnega zaklada za vdove in sirote celokupne oborožene moči: Gimnazijski ravnatelj dr. L. Požar, mesto nagrobnega venca za poslanca Franca Povšeta, 20 K; učenci I. državne gimnazije v Ljubljani 46 K 74 vin.; učenci II. državne gimnazije v Ljubljani 81 K 95 vin.; grof in grofica Rudolf Chorinsky, mesto nagrobnega venca za umrlega admirala barona Minuttillo, 20 K; okrajno glavarstvo v Ljubljani: zbirka šol: v Bevkah 19 K 80 vin., v Borovnici 10 K 60 vin.; okrajno glavarstvo v Rudolfovem, darilo Ivana Rakoše iz Zgornje Straže, 20 K; baron in baronica Friderik Rechbach, mesto nagrobnega venca za eksce-lenco baron Minuttillo, 20 K; okrajno glavarstvo v Kranju, darila šolskih otrok, 19 K 50 vin.; skupaj 253 K 59 vin.; znesek prejšnjih seznamov 2692 K 10 vin.; skupaj 2950 K 69 vin.

E. V korist za preskrbo vračajočih se bojevnikov: Občinski urad v Zagorju 50 K; uredništvo »Laibacher Zeitung«, darilo tvrške Lebinger in Bergmann v Litiji, 10 K; deželni odbor v Ljubljani 5000 K; gosp. Pavel Pollak v Ljubljani 100 K; občina St. Jur, po kranjski deželni banki, 10 K; davčni urad v Kočevju, ustanova nedoletnih Ivana in Oskarja Kosler iz Orteneka, hranilnična knjižnica mesta Kočevje št. 23.861 3000 kron; okrajno glavarstvo v Rudolfovem, darilo mlekarke zadruge v St. Lovrencu, 50 K; skupaj 8220 K; znesek prejšnjih seznamov 15.918 K 28 vin.; skupaj 24.138 K 28 vin.

F. V korist za preskrbo oslepelelih bojevnikov: Prenos iz splošnega zapisnika 347 K; uredništvo »Laibacher Zeitung«, darilo tvrške Lebinger in Bergmann v Litiji, 10 K; moštvo nadomestnega oddelka skupine etapnega trenskega poveljstva VII/13 po gosp. lg. Voizu 100 K; učiteljsko osebje državne obrtne šole v Ljubljani 35 K 50 vin.; okrajno glavarstvo v Ljubljani, zbirka župnega urada pri Sv. Joštu, in sicer v gotovini 29 K 01 vin., dalje 7 moških žepnih ur, 1 damska ura, 7 verižic za ure, 31 srebrnih novcev, 5 bakrenih novcev, 1 medaljon, 13 prstanov in raznih zdrobljenih brož in uhanov; zbirka skladiščnih mojstrov glavnega kolodvora v Ljubljani, mesto nagrobnega venca za umrlega g. Alojzija Taškarija, 17 K; občinski urad v Metliki, darilo namesto noveletnih voščil 100 K; ga Ana Schneiditz, mesto nagrobnega venca za umrlega gospoda Jos. Pleiweissa; okrajno glavarstvo v Kranju, darilo gosp. Vinko Majdiča v Kranju, 500 kron; skupaj 1158 K 51 vin.; znesek prejšnjih seznamov 6017 K 17 vin.; skupaj 7175 K 68 vin.

Darila »Rdečemu križu«. Gosp. Josip Rojina, krojaški mojster, 100 kron; Jožef Vetter, prokurist kreditnega zavoda, 20 kron; črnovojniški inženir Rödbach 2 K; Jožef Damisch, kavarnar v Kazini, 100 K in 10 K. skupno 110 K; »Kino - Central« 400 K; »Feldpost« Rdečega križa 20 kron; I. Olup (po »Slovenca«) 35 K; Henrik Haberl, ravnatelj v Beli peč, 100 K; županstvo Velika Loka 12 K 50 vin.; France Legan 30 K; Alfred Cirler, ognjčar, 10 K; Ema Rupprecht 100 K; Herman Neudegger 50 kron; Valentin Legat, orožniški stražmojster I. razr. v Zagorju ob Savi, 15 K; Alojzij Netsch, ognjčar, 10 K; zbirka policijskega nadkomisarja dr. Mihaela Skubl v Kazini povodom premaganja Črne gore 57 K; Frank Dobnik 269 K; orožniška postaja v Jesenicah na Dolenjskem 18 kron 50 vin.; omizje nadporočnika dr. Potha 14 K; neimenovan uradnik kreditnega zavoda (po »Laibacher Zeitg.«) 6 K; mesečna darila za januar 1916: Okrajni nadkomisar v p. Anton Klein 2 K; konceptni uradniki finančne prokuratorje 15 K 89 vin.; učno osebje učiteljskega 40 K 93 vin.; Tonica Kračman, učiteljica v St. Lenu pri Laškem trgu, 2 K; poštne osebe pri poštnem uradu Ljubljana I. 21 K.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za Ciril - Metodovo družbo: O. Fran Arko, nadrespicijent c. kr. fin. straže v Gorjah pri Bledu, 12 kron, darovala vesela družba v gostilni pri »Kaconu« v Gorjah.

Srčna hvala!

Listnica uredništva.

G. A. E. v H.: Na Vaše vprašanje svetujemo, da se obrnete na družbo, ker nam ni znano, kje se nahaja sedaj dotični odbornik.

Spominjajte se „Rdečega križa“.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Pri bolečinah v vratu so izpiranje vratu in zunanja oteranja s Fellerjevim bolečin tolažečim rastlinskim antiseptičnim esenčnim fluidom z znamko »Elsafluid« posebno dobrodejna. Poživljajo tok krvi na bolečih mestih, utrjujejo človeka proti zdravju škodljivim učinkom mraza in so radi tega izborno profilaktično sredstvo proti indispozicijam vratu. Nad 100.000 zahvalnih pisem izpričujejo dobrotorni učinek Fellerjevega rastlinskega esenčnega fluida z znamko »Elsafluid«, zato priporočamo, da ima to domače sredstvo vsaka hiša. 12 steklenic stane vsepovsod franko 6 K. Naroča se pristne le pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatr 238, Hrvatsko. Kupujte le to pristno, od zdravnikov priporočeno domače sredstvo, in ne dajte si vsiljevati nepreizkušenih novih preparatov in ponared. Fellerjevo milo odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko Elza-kroglice, izborno sredstvo za želodec, lahko obenem naročite. 6 škatlic stane franko 4 K 40 v. Učinkujejo sigurno, milo in se jih rado jemlje. Zdravniško preizkušeno in od vsakogar takoj po prvem poskusu priznano. Le ne vporablajte takozvanih »močnih« odvajal, ki drastično učinkujejo. (seu)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 28. januarja: Ana Strukelj, lastnica hotela in hišna posestnica, 70 let, Dalmatinova ulica 15. — Katarina Jelenič, hiralica, 62 let, Račevskega cesta 9. — Helena Kolesa, mizarjeva žena, 62 let, Hrenova ulica 16.

Dne 29. januarja: Rozalija Zakar, občinska sirota, 18 let, Radcekega cesta 9.

Dne 29. januarja: Pavlina plem. Kaltenegger, vdova dvornega svetnika, 87 let, Gradišče 8. — Ivana Podrekar, hči čevlarskega mojstra, 3 mesece, Kavškova ulica 127.

Se vedno se govori, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zjamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozorjamo na današnji zadevni oglaš »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Bolni Sanatorij Aflenzen
Hofacker (830.) Stajersko, Prospekt

Ako naročite

in to nemudoma storite,

1 srečko avstrijskega rdečega križa	Mesečni obrok za vseh pet srečk oz. dobitnih listov 5 kron.
1 srečko ogrskega rdečega križa	
1 srečko budimpeštanske bazičke	
1 dobitni list 3 0/0 zemlji, srečk iz leta 1880	
1 dobitni list 4 0/0 ogrsk. bin. srečk iz l. 1884	

12 srečanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 K.

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do 4.000 frankov popolnoma zastonj.

Pojasnila in igralni načrt pošljite brezplačno Srečkovno zastopstvo I., Ljubljana.

Izborne se je obnesle na vojakov v vojski in sploh za vsakega kot najboljšega bol oblažajoče mazanje pri prehladu, reumatizmu, gripu, influenci, prsih, vratu in bolelih v hrbtu.

Sidro-Liniment capsid compos.

Nadomestilo za **Sidro-Pain-Expeller**. Steklenica kron. — 80, 1 40, 2.—

Dobiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem levu“, Praga, I., Elizebetska cesta 8. Dnevno raspošiljanje.

Zaradi odpotovanja se odda prijazna meblovana soba

s posebnim vhom kakemu starejšemu, solidnemu gospodu oz. enaki dami. — Pojasnila: Sitar, Karlovska cesta 14. 404

Odda se za maj stanovanje

s tremi sobami, kopalnico, električno razsvetlavo in porabo vrta. Večna pot števil. 1. 407

Za trajno delo proti dobremu plačilu se sprejmejo

tesarji in dninarji

in sicer pri Antonu Steiner, mestni tesarski mojster, Ljubljana, Jernova ulica 13. 405

Trgovski sotrudnik

špecerijske in železninske stroke se sprejme pri tvrdki IG. RABENSTEIN, Ljutomer. 381

Ad št. 20649. 409

Razglas.

Oni ljubljanski posestniki, ki imajo svoj svet v bližini mesta in bi bili voljni ga dati v najem, naj se zglase pri mestnem magistratu (gospodarski urad).

Mestni magistrat Ljubljanski, dne 1. februarja 1916.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti naše iskrenoljubljene, dobre matere, ozir. stare matere, sestre in tašče, gospe

Ane Götzl roj. Birk

izrekamo vsem našo najsrčnejšo zahvalo.

Posebna zahvala pa bodi prečastitemu gospodu župniku cerkve nemškega viteškega reda, sl. častniški kakor tudi podčastniški deputaciji c. in kr. rezervne bolnice št. 2, darovateljem prekrasnih vencev, ter sploh vsem, ki so spremili nepozabno pokojnico na nje zadnji poti.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Ob prebitki izgubi naše iskrenoljubljene mame, stare matere, tašče in gospe

Helene Kolesa roj. Šurca

se prav pristočno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem za častno spremstvo k večnemu počitku. Posebno se pa še zahvaljujemo gg. pevcem Glasbene Matice za prekrasno petje, ter g. župniku Barletu za tolažilne obiske.

Vsem bodi izrečena srčna hvala!

LJUBLJANA, 1. februarja 1916.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja povodom smrti našega iskrenoljubljenega predobrega očeta, strica, brata in svaka, gospoda

Antona Zelen

gostilničarja in posestnika

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo vsem tukajšnjim gospodom, prijateljem, sorodnikom in drugim udeležencem pogreba, ki so spremili blagega rajnega k večnemu počitku.

Senožeče, dne 27. januarja 1916.

Žalujoča rodbina.

Velikanski film
iz sedanje vojske proti Italiji
v „Kino Central“.

Torek 1. Tirolski cesarski lovec
ali
Sredo 1. Zvonovi sv. Martina.
2. Drama iz sedanjega boja proti Italiji v 3 dejanjih.
3. Hugo Flink v glavni vlogi.
Četrtek 2. Potegnjena teta.
3. Veseloligra v 2 dejanjih.
V glavni vlogi gospa Voss.

Samo v „Kino Central“ v deželni gledališču.

Velikanski smeh!!!

Danes, jutri 2. in pojutrišnjem 3. februarja:

Debela Berta.

3. deli. — Smeha polna veseloligra z Ano Müller-Lincke.

EDINA LAŽ.

402

3. deli. Krasna navstvena drama s priljubljeno Hanny Weisse v glavni vlogi.

„Kino Ideal“.

Išče se prodajalka

večša slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, za takojšnji nastop.

Franc Strupi, Celie.

Lep lokal

v Kolodverski ulici z 2 izložbenima oknomi

se odda takoj.

(Prej je bila pisarna »Bremen-Amerika«)
Vpraša se pri fotografu Rovšek.

Kupi se železna blagajna

ograja, spalna, jedilna in salonska oprava in vsake vrste pohištva za več sob. 388

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«

Naznanilo.

Naznanjam, da se

popravila v čevlarski obrti vedno sprejemajo. 351

Franc Kukman, čevljar, Gajeva ulica št. 2, Ljubljana.

500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, obliščanci v 3 dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred z **Ria balzamom**. Lonček z garancijskim pismom 1 K, 3 lončki K 2-50, 6 lončkov K 4 50. Semezy, Rošice (Kassa) i Postfach 12 22, Ogrsko. 842

Vajenca

za tapetniško obrt, takojšnji nastop, dalje

učenko

ki ima veselje do trgovine sprejme

Ivan Cerne, 406
Ljubljana, Dunajska cesta št. 28.

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 11

L. SEBENIKU v Spod. Siški.

1 kg praške gnjati	K 7-60
1 „ prekajen. karé la	7-60
1 „ praške salami	6-—
1 „ poliske salami	6-60
1 „ krakovskih gnjatnih salami	7-40
1 „ mortadella salami	7-20
1 „ pariških salami	7-20
1 „ debrecinskih salami	7-20
1 „ klobas (jetrnice)	7-20
1 „ tirolskih salami	6-30
1 „ brunšviških salami	5-00
1 „ gothaških salami	8-20
1 „ jezičnih klobas	8-20
1 „ mesenice	8-20
1 „ prekajenega govejega jezika	5-80

Praške suhe klobase (Knackwurst)
24/25 kosov = 1 kg 4-50

1 par draždansk. tehničnih klobasic K —55
razpošilja po povzetju v poš. zavojih 4 5 kg

Izvoz praških gnjati,
M. Kohn, 393
Praga - Žitkov, Navlčkova ulica 16./1.

Pianino

se prodaja 314

v Krakovski ulici št. 19.

Dobra, samostojna

kuharica

z letnimi spričevali, se sprejme

privatno hišo v Ljubljani.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«
399

Išče službe.

Učiteljica ročnih del in vitnarica v Kojskem pri Gorici, zdaj v Dobrem polju, pol. okraj Kočevje, želi primerne službe. — Tozadevne ponudbe naj se pošlje na „posredovalnico za go-riške begunce“ v Ljubljani. 371

Učenca

sprejme takoj

v trgovino mešanega blaga

Jos. Osolin,

Laški trg. 385

Elegantno 387

stanovanje

s 4 sobami in drugimi pritliklinami, je oddati s 1. majem t. l. v visokem parterju vile na Erjavčevi cesti št. 24. Natančneje se poizve ravnotam pri lastniku v prvem nadstropju.

Sprejemem takoj izvežbanega

kletarja

ki je obenem sodar.

Plača 120.— do 160.— kron.

S. Reisner,

komisijonalna pisarna za vino,

Zagreb, Marije Valerije ulica 10.

400 hl belega in rumenega

Vipavca

naravnega se takoj prodaja po zmerni ceni. Vprašati je pri

Batjel, Gorica, Stolna ulica 2.

Tam je na razpolago vzorec. Ali pri Valič, zidarški mojster, Skrilje.

Prodajam**hišo v Ljubljani**

na zelo prometnem kraju. V hiši se nahaja več lokalov in je pripravna za vsako trgovino. Poleg hiše je tudi hlev in vrt (ozir. lepa, vogalna stavbena parcela) — Letni kosmati dohodek iz hiše 7000. 325

Naslov prodajalca pove upr. »Sl. Nar.«

Resna**ženitna ponudba.**

Inteligenten, podjeten obrtnik se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično, ne čez 25 let staro, katera bi imela veselje do obrti ter nekaj premoženja. — Žen. ponudbe, ako mogoče s sliko, pod »Tajnost/355« na uprav. »Slovenskega Naroda«.

Anonimno gre v koš.

355

!Šivalni stroji!

„Singer“ in „Kaiser“ s podolgaštim, okroglim čolnikom, Central-Bobbin za dom in rokodelstvo so kuptje najboljše in najceneje pri tiskarju.

A. WEISSBERG, tvorniška zaloga
Dunaj II., Untere Donaustrasse 23/III.
Hitro razpošiljanje na vse železniške postaje. — Cenovniki v slovenskem jeziku zastoj. 2411

Posteljno perje in puh

v veliki
: izberi :
in po jako
nizkih
cenah
priporoča
tvrdka

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10.

Vojno zavarovanje!

Življenska zavarovanja s takojšnjo veljavo tudi za slučaj smrti v vojski, sklepa pod normalnimi premijami, brez vsake doklade

C. kr. priv. zavarovalna družba na življenje

Avstrijski Feniks.

Družba sklepa pa tudi izrečna vojna zavarovanja, samo za dobo enega leta, brez vsake zdravniške preiskave. Na ta način se po svojih zavarujejo tudi lahke osebe, ki se že nahajajo na bojnem polju. — Zavarovalna družba »Feniks« je edina v monarhiji, ki nudi tako zavarovanje.

Brezplačna pojasnila daje in ponudbe sprejema:

generalni zastop v Ljubljani, Sodna ulica šte. 1 in
: glavni zastop v Ljubljani, Gradišče šte. 8. :

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanje st. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 132

cvetlični salon

samo pod Brančo šte. 2.

poleg Cevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopov, vencev, trakov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodarske sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Kupim po visoki ceni kostanjev orehov jesenov

Ponudbe s ceno in množino (koliko vagonov) je poslati tvrdki:

J. Pogačnik,

Ljubljana, Marije Terezije c. 13 (Kolizej).

: Na ponudbe brez cene se ne ozira. :

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne kito, nodule in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebitine itd.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katere okrepčile lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

Isteklenica z navodilom K 1-20.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfiniših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Rastova cesta št. 1.

poleg novoizgrajenega Fran Jožefovega iubil. mostu. 18

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagin iz naše okolice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blaginje v Ljubljani.

Gonoktein.

Najnovejšo, izkušeno sredstvo proti kapavcu (triperju), belemu toku, črevesnemu in mehurnemu katarju itd.

GONOKTEIN je vpeljan na češki kliniki dvor. svetnika vseuč. prof. dr. V. Janovskega Na praški nemški kliniki vseuč. prof. dr. K. Kreibicha Toplo ga priporočajo vseuč. prof. dr. J. Bukovsky, vseuč. prof. F. Samberger, vseuč. docent dr. J. Odstrčil.

M U dr D Schwarz, specialist za tajne in kožne bolezni v Pragi piše: Gonoktein sem izkusil čez 50 slučajev z izvrstnim uspehom, posebno v akutnih slučajih — to je glavni cilj našega lečenja Gonorrhoe v kali izlečiti. Dajem vedno prednost Gonokteinu pred vsemi drugimi preparati, ker ne učinkuje škodljivo — kakor mnogi drugi preparati — na želodec in ledvice

Dobiva se po vseh večjih lekarnah. Skatljica K 5—.

Zahtevajte literaturo in prospekt.

Ljubljana: Lekarna Trnkoczy.
Zagreb: Lekarna „Salvator“ S. Mitelbach, Jelačićev trg.

Proizvaja: Farmakološko — kemični laboratorij „HERA“ Praga-Vrbovice 552.

Dobavatelj vojnega ministrstva in Vojno-zdravstvenega združenja.

Od dobrih šivalnih strojev najboljši

„Gritzner“ in „Afrana“

Edina tovar. zaloga šivalnih strojev.

JOS. PETELINC, Ljubljana,

Sv. Petra nasip šte. 7
za vodo, blizu francišk. mosta, levo, 3 hiša.

Gozdar

Slovenec, z avstrijskim višjim državnim izpitom in daljšo prakso, se sprejme v službo za samostalno upravo gozdne posesti 4200 oralov na Kranjskem. Nastop službe takoj.

Ponudbe s prepis izpričeval in z navedbo pogojev naj se vpošlje na

::: Hrvatsko eskomptno banko, Zagreb. :::

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrovan tednik so:

ki priobčujejo vsak teden mnoge zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva.

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in neustrankarski ilustrovan tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, brivnica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrta leta K 3— pol leta K 6— in celo leto K 12—. Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrovan koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Askercarja ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj! Novi naročniki dobe še vse letošnje številke.

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in poštne pristojbine prosto na ogled.

Upraviništvo lista „TEDENSKA SLIKE“

Ljubljana, Franciškanska ulica 10/L

Priporočamo najnovejše zemljevide naslednjih bojišč:

Freytagovo:	Turško	za ceno po pošti
	Sev. Francosko in Belgijsko	1-10 1-20
„	Zapadno Rusko	1-20 1-30
„	Avstro-ogrškega Primorja	1-20 1-30
„	Romunsko	1-20 1-30
„	Avstrijsko- in Nemško-Ruskih obmejnih pokrajin	1-20 1-30
„	Srbsko	1-50 1-60
„	Perzijsko in Afganistansko	—60 —70
„	Dardanelsko	—80 —90
„	Egipta, Palestine in Arabije	—80 —90
Hölzlovo:	Splošno rusko bojišče	1-20 1-30
Bradesovo:	Splošno evropsko bojišče	1-80 1-90

Pošilja se le proti gotovini v naprej ali pa po povzetju.

NARODNA KNJIGARNA v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Delniška glavnica 8.000.000 kron. „

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondl okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 3. razred V. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Zrebanje za ta razred 15. in 17. februarja 1916.

Cene za posetnike srečk prejšnjega razreda:

Cena za 1/1 srečko K 40—, 1/2 srečko K 20—, 1/4 srečko K 10—, 1/8 srečko K 5—.

Cene za novo vstopilce igralce:

1/1 srečka K 120—, 1/2 srečko K 60—, 1/4 srečko K 30—, 1/8 srečko K 15—.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 1/2 % čistih.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

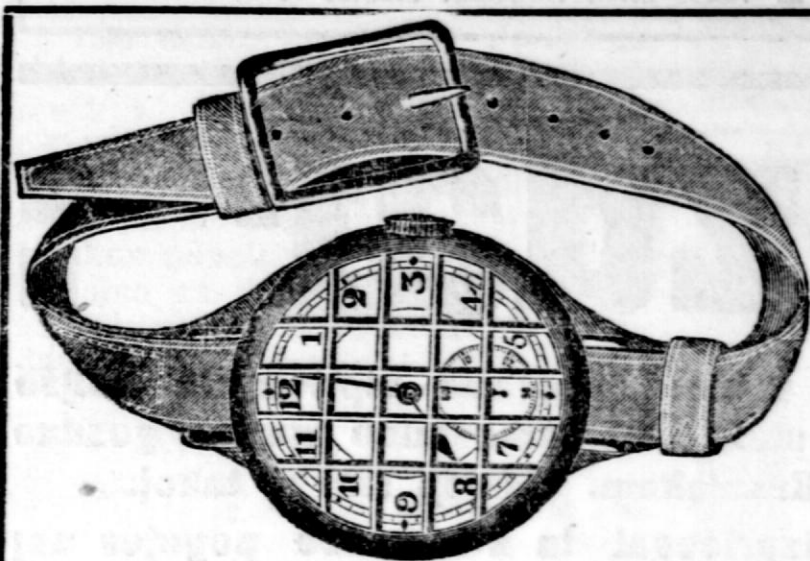
Nabavila vojnim vojnikom v vseh državah, izvrša oje se točno in najkulantneje.

Turdka bratje R. de Pauli & komp.

tovarna konzerv, Eggenberg pri Gradcu,
lahko še odda več vagonov
prima delikatesnega kislega zelja
po najnižjih dnevnih cenah.

Dobave se izvršujejo točno. Dobave se izvršujejo točno.

Največja
tovarniška zaloga
ur, zlatnine,
srebrnine in
briljantov

po najnižjih sedanjih cenah.

Vijudno vabl za obilni obisk

F. ČUDEN,
Prešernova ulica št. 1.

Naročite novi patriotični
list s koledarjem 1916 tudi
po pošti gratis.

št. 1868. Srebrni pr-
stan „Svetovna vojna“
lepo emailiran K 2.30.

Velika izbora briljan-
tov po nizkih cenah.

Trgovci in prekupevalci
: Vojni kreme - zrezki :
(Kriegs-Kremo-Schnitten)
nepokvarljivo fino pecivo, nudi lep zaslužek
1 karton 36 kosov K 4.—, Razpošilja
najmanj 3 kartone po pošti. 3397
Brandt v Ljubljani, pošta 7.

NA IZBIR pošilja tudi na deželo:
K asne 2652

BLUZE

plašče, jopice,
krila, kostume,
nočne halje, pe-
rilo, košulovino,
modne predmete.

Zelo solidna trdnost:

M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljava v

otroških oblekah
in krstni opravi.

Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, 282

v hotelu „pri Maliču“

(I. nadstropje)

(nasproti glavni pošti)

se priporoča.

Zaloga angleškega blaga.

Adrija

drogerija in fotomanufaktura
Ljubljana, Selenburgova ul. 5

priporoča veliko zalogo

desinfekcijskih preparatov kakor:
Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin,
Formalinove pastilje, karbolova kis-
lina, karbolovo apno.

Potrebščine za postrežbo
bolnikov in ranjencev,
obvez in gumastega blaga,
konjaka, ruma in čaja.

Aeroform. Fichtinin. Perolin.
Zadnikarjeve vrečice
= zoper golazen. =

Klobuke cilindre
in čepice
v najnovjših fasonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Velika zaloga najmodernejših slamnikov.
133
Pristni Panama-slamniki od 9 K do 50 K.

Prodaja VINA

Ravnateljstvo nadbiskupskih posestev v Zagrebu,
Vlaška ulica šte. 75,
prodaja okoli 1000 hektolitrov vina
iz leta 1915 in jedna manjša množina iz leta 1913 in 1914. — Reflektanti
naj se obrnjo na gori označeno ravnateljstvo.

G. in kr. dvorni založniki

A. Zankl sinovi

tovarne barv, lakov in firnežev

LJUBLJANA.

Centrala: Gradec.

Centrala: Gradec.

Tovarne in podružnice: na Dunaju, v Göttingu, Trstu,
Ljubljani, Ljubnem in v Leitendorfu.

Priporočajo:

vse vrste oljnat, suhe, emailne in lasadne barve, firnež,
pristni kranjski, mavec (Gyps), olje za pod in stroje, karbo-
linej, čopiče, steklarski in mizarški klotj in druge v to stroko
spadajoče stvari.

Ceniki na razpolago:

Ceniki na razpolago:

Uradniško hranilno društvo v Gradcu.

Predujmi

za novo otvoreno XVIII. sekcijo

uradnikom, profesorjem, učiteljem, umirovljencom i. t. d. ob najugodnejših
pogojih. Takoj uplačljivi. Ročni predujmi do 240 K. Nikakih predstojkov.

Hranilne vloge

od vsakogar z dnevnim obrestovanjem brez rentnega davka po

5 00 brez odpovedi za po 5 1 0 ob 60 dnevnem
0 vsak čas dvigljive zneske, 5 2 0 odpovednem roku.

Vloge: 6.500.000 K. Jamstvo v deležih: 15.800.000 K. Stevilo članov 6300. Več v raz-
vidih! Tiskovine in poštne položnice zastoj.

Pojasnila daje brezplačno vsak ponedeljek in petek med 1/2 in 1/4 popoldne:
Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip šte. 22.

THE VERA
American Shoe

za gospode in dame

50 do 50 veli

iz Amerike.

Edina prodaja

čevljarnica

J. Szantner

Ljubljana

Selenburgova ulica št. 4.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

**Popolne
opreme**

otroškega perila
v zalogi za vsako starost

priporoča znana

trgovina s perilom

C. J. Hamann

LJUBLJANA, Mestni trg šte. 3.

Ustanovljeno 1866.

Perilo lastnega izdelka.

JADRANSKA BANKA

Delniška glavnica: K 8.000.000.—.

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Rezerve: okrog K 1.000.000.—.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4 1/2 %.

Vloga na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu
obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na mora-
torij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPEJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke
c. kr. razredne loterije.

Centrala:

Trst.

Podružnice:

Dubrovnik

Dunaj

Kotor

Metković

Opuzen

Šibenik

Zadar

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

10

Telefon št. 257.